

Jaarstukken 2019

Groenalliantie Midden-Holland e.o.

2 juli 2020

Inhoudsopgave

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING	2
BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN	2
2. LEESWIJZER	7
3. PROGRAMMAVERANTWOORDING	8
3.1 PROGRAMMA 1: BEHEER, ONDERHOUD EN EXPLOITATIE GEBIEDEN	8
3.2 PROGRAMMA 2: ONTWIKKELING	17
3.3 PROGRAMMA 3: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	25
3.4 OVERZICHT OVERHEAD	27
4. PARAGRAFEN	31
4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	31
4.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	35
4.3 FINANCIERING	38
4.4 GRONDBELEID	40
4.5 BEDRIJFSVOERING	40
JAARREKENING 2019	42
5.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2019	43
5.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2019	44
5.3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	46
5.4 TOELICHTING OP DE BALANS	49
5.5 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2019	60
5.6 VERDELING NAAR TAAKVELDEN	70

1. Bestuurlijke samenvatting

In deze bestuurlijke samenvatting zijn de gerealiseerde speerpunten per programma benoemd. Deze punten zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 3: Programmaverantwoording en in hoofdstuk 4: Paragrafen.

Bestuurlijke aangelegenheden

De jaarrekening 2018 en de programmabegroting 2020

De jaarstukken 2018 en de programmabegroting 2020 zijn na het doorlopen van de zienswijzeprocedure in de gemeenteraden conform vastgesteld in het Algemeen bestuur op 8 juli 2019. Voor het proces rondom de jaarstukken 2019 en de programmabegroting 2021 zijn heldere werkafspraken met de accountant gemaakt en is er sprake geweest van een gestroomlijnd proces.

Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

De geplande werkzaamheden Regulier Onderhoud 2019 zijn binnen het beschikbare budget 2019 uitgevoerd. Door seizoen omstandigheden (o.a. droogte en storm) en het beheersbaar houden van plaagsoorten (o.a. de springbalsemien en de Japanse duizendknoop) zijn extra beheermaatregelen uitgevoerd.

Om uitputting van het beheerbudget te voorkomen is onderzocht waar in de gebieden op een ecologische en extensieve wijze beheerd kan worden zonder dat de beleving van en het gebruik door de recreant negatief worden beïnvloed. Bovengenoemde ontwikkelingen zijn input voor de herijking van het terreinbeheermodel (TBM) van het schap: de vierjaarlijkse analyse tussen de normkosten en het werkelijk benodigd budget.

De beheerbegroting bevat reeds een aantal jaren een ingroeiregeling. Deze is bedoeld om nieuwe beheerlasten die het gevolg zijn van nieuwe investeringen, vanuit het programma Kwaliteitsimpuls Recreatiegebieden, op te vangen.

Groot Onderhoud

De onttrekking in 2019 aan de voorziening Groot Onderhoud (GO) is € 414.231. De kosten zijn verantwoord op de Voorziening Groot onderhoud. In 2019 heeft het eerder geplande groot onderhoud aan bruggen en steigers plaatsgevonden.

Essentaksterfte

De essentaksterfte was ook in 2019 een aandachtspunt. Eind 2018 zijn er veel bomen weggehaald en is ervoor gekozen de grond een tijdje te laten rusten. In 2019 heeft er vervolgens herplant plaatsgevonden. De essen die nu nog in de gebieden staan worden goed in de gaten gehouden door Staatsbosbeheer.

Vastgoed

Landal De Reeuwijkse Plassen

Op zaterdag 14 december 2019 werd de allerlaatste woning van het recreatiepark Reeuwijkse Plassen, thans: "Landal De Reeuwijkse Plassen", feestelijk opgeleverd. Het park bestaat nu uit 283 luxe waterlodges, -woningen en -villa's verdeeld over diverse verschillende types variërend van 2-persoons tot 20-persoons recreatiewoningen. 98% van de woningen wordt verhuurd, verzorgt door Landal GreenParks.

Onderzoek derde hockeyveld

In 2019 hebben de initiatiefnemers voor de uitbreiding van 2 naar 3 sportvelden een informatieavond georganiseerd voor exploitanten in de Reeuwijkse Hout. Aansluitend zijn de exploitanten individueel geconsulteerd door de Groenalliantie (GA). De gemeente heeft in het najaar aangegeven de ontwikkeling tot nader order aan te houden.

Boerderij aan de Wilhelminakade

In de eerste helft van 2019 zijn milieuonderzoeken uitgevoerd om vervolgens de verkoop van de boerderij aan de Wilhelminakade daadwerkelijk voor te kunnen bereiden. Op 16 december 2019 heeft het Algemeen Bestuur volmacht verleend om de gronden en opstallen te gunnen aan de hoogste bieder en de verkoop notarieel af te wikkelen.

Ontwikkeling

Programma Kwaliteitsimpuls Recreatiegebieden

Conform de planning in de begroting is in 2019 verder gewerkt aan de totstandkoming en uitvoering van de plannen voor de modernisering van de natuur- en recreatiegebieden van de Groenalliantie. Binnen het Programma kwaliteitsimpuls Groenalliantie zijn de werkzaamheden gecoördineerd, aangestuurd en bewaakt. Het gaat om tientallen projecten die de afgelopen vier jaar (2016-2019) zijn opgestart en deels gerealiseerd, deels in uitvoering en deels in planvorming zijn.

Speelplaatsen Gouwebos en Goudse Hout

Begin 2019 is door de firma Verboon Maasland gestart met de aanleg van speelnatuur in de Goudse Hout en het speeleiland in het Gouwebos. Op 4 september 2019 heeft een feestelijke opening plaatsgevonden.

Feestelijke heropening Loetbos en Krimpenerhout

In september 2018 is de uitvoering van de werkzaamheden ten behoeve van het opknappen van de Krimpenerhout en het Loetbos door de firma Verboon Maasland gestart. Op 18 september 2019 heeft de feestelijke opening plaatsgevonden, waarmee gehoor is gegeven aan de voorziene opleveringstermijn. Het betreft de volgende projecten:

- Het verbeteren van de waterkwaliteit van de Surfplas in de Krimpenerhout (samen met het Hoogheemraadschap voor Schieland en de Krimpenerwaard);
- Het verbeteren van de entrees van de gebieden;
- Het meer aantrekkelijk en toegankelijk maken van de gebieden, o.a. door het creëren van routes;
- Het toevoegen van recreatieve (speel)voorzieningen;

- Het verhogen van de biodiversiteit (o.a. natuurvriendelijke oeversverdedigingen, moeraszones, paddenpool).

De bebordingsplannen voor de Krimpenerhout en het Loetbos zijn in 2019 aanbesteed en in uitvoering genomen. Oplevering is voorzien in 2020.

In uitvoering bij Reeuwijkse plassen

Onderstaande projecten zijn in 2019 voor de Reeuwijkse plassen aanbesteed en in uitvoering genomen. Oplevering is voorzien in 2020.

- Herontwikkeling parkeerplaats en omgeving Praathuis ('t Weegje/Oostpolder);
- Herontwikkeling entreegebied Goudse Houtsingel (Goudse Hout);
- Entreezone, parkeerplaats en avonturenroute (Reeuwijkse Hout);
- Vereenvoudigen, verfraaien bos en graslanden en herinrichten padenstructuur (Gouwebos);
- Opwaarderen speelvoorziening Gouwebos;
- Bebordingsplannen voor alle beheergebieden in de Reeuwijkse Plassen.

Overige projecten

Inventarisatie hondenbeleid

Het Dagelijks Bestuur heeft in 2018 – mede naar aanleiding van meerdere bijt incidenten - gesproken over de noodzaak om opnieuw te bezien hoe de regulering van honden in de gebieden is geregeld. In samenwerking met de vijf gemeenten is in 2018 gewerkt aan een inventarisatie van de problematiek en aan de juridische vergelijking van de geldende APV's (Algemene Plaatselijke Verordeningen), inclusief het hierop gebaseerde beleid. In 2019 heeft dit geleid tot inzicht in wat juridisch en beleidsmatig wenselijk zou zijn voor de gebieden van Groenalliantie. Dit zal in 2020 tot een concrete hondenverordening gaan leiden.

Beleid- en handelingskader duurzaamheid

Het bestuur heeft in december 2018 besloten tot het opstellen van een beleid- en handelingskader duurzaamheid. Dit kader dient ertoe om Groenalliantie in de rol van locatieverschaffer van grond beter in staat te stellen om te beoordelen of kansen, ontwikkelingen en opgaven die vanuit landelijke, provinciale en regionale doelstellingen op het recreatieschap afkomen haalbaar en wenselijk zijn.

Ontwikkel- en beheerplan Groenalliantie

In juli 2019 heeft het Algemeen Bestuur opdracht gegeven om een Ontwikkel- en beheerplan op te stellen. Het plan moet voor het nastreven van de doelstellingen van het schap, en de uitoefening van taken, een handelingskader bieden op strategisch en tactische niveau. Het plan zal voor het werkgebied en in het bijzonder voor de acht beheergebieden bestaan uit:

- a) een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving;
- b) de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik en het beheer, en
- c) de hoofdzaken van het te voeren integrale beleid.

Voor het uitvoeren of doen uitvoeren van de visie zal een meerjaren investeringsagenda worden opgesteld. In het investeringsagenda staan alleen projecten en initiatieven die inhoudelijke maatschappelijke of politiek-bestuurlijke aanleiding kennen binnen een planhorizon van acht jaar. Het plan zal tevens kaders bieden voor samenwerking met andere partijen.

Verkenning prioritaire verbindingen

In 2019 is samen met gebiedspartners een verkenning uitgevoerd naar prioritaire verbindingen tussen de beheergebieden van de GA onderling en hun omgeving. De verkenning heeft geresulteerd in vijf prioritaire verbindingen. Op basis van de verkenning heeft het bestuur opdracht gegeven om de pilot 'Gebiedsuitwerking prioritaire verbinding' Rondje Reeuwijkse Plassen op te starten (2020).

Branding en communicatie beheergebieden

Voor de positionering van de beheergebieden van de Groenalliantie is een veelheid aan communicatie-instrumenten ingezet. Voorbeelden hiervan zijn persberichten, digitale media en foldermateriaal. Daarnaast is het communicatiebudget aangewend voor o.a. het ontwikkelen van de website Groenalliantie Midden-Holland. Ook zijn de ontwikkelingen in het kader van de Kwaliteitsimpuls onder de aandacht gebracht. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de eerder genoemde feestelijke openingen die hebben plaatsgevonden, maar ook aan het betrekken van inwoners bij nieuwe ontwikkelingen in de gebieden (denk hierbij bijvoorbeeld ook aan de essentaksterfte). Excursies, inloopavonden en buitensessies werden georganiseerd om de stem van gebruikers te laten horen of plannen toe te kunnen lichten.

COVID-19 (Corona)

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

Financiële samenvatting

Het jaarresultaat bedraagt € 399.567 voordelig ten opzichte van de gewijzigde begroting 2019. Voorgesteld wordt het voordelige resultaat toe te voegen aan de Investeringsreserve Groenalliantie. Het toevoegen aan de algemene reserve is niet nodig aangezien het weerstandsvermogen uitstekend is. Door toevoeging van het voordelig resultaat aan de Investeringsreserve Groenalliantie kan de lijn die is uitgezet om in de toekomst te kunnen investeren worden doorgezet. Het investeringsprogramma wordt nog verder uitgewerkt in 2020.

De resultaten per programma zijn als volgt:

Progr.	Omschrijving	Resultaat	V/N
1	Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	370.758	V
2	Ontwikkeling	1.695	N
3	Algemene dekkingsmiddelen	6.189	V
	Overhead	20.925	V
	Jaarresultaat 2019	399.567	V

V = voordelig; N = nadelig

In het volgende overzicht zijn de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting 2019 weergegeven.

Nr.	Onderwerp	Bedrag	V/N	Programma	Product
1	Regulier onderhoud	333.818	V	1: Beheer	Gebiedsbeheer
2	Belastingen	10.939	V	1: Beheer	Economisch beheer
3	Exploitatiebaten	11.699	V	1: Beheer	Economisch beheer
4	Communicatie	6.429	V	1: Beheer	Communicatie
5	Onvoorzien	6.000	V	Algemene dekkingsmiddelen	
6	Bestuurskosten	18.452	V	Overhead	Bestuursproducten
7	Juridische ondersteuning en advisering	800	V	Overhead	Juridische ondersteuning en advisering
8	Financiën	1.673	N	Overhead	financiën
9	Overige afwijkingen, per saldo	13.103	V		
	TOTAAL	399.567	V		

V = voordelig; N = nadelig

Voor een specificatie en nadere analyse van de genoemde verschillen wordt verwezen naar de toelichtingen bij de programma's.

Vermogenspositie

De Algemene reserve bedraagt per 31-12-2019 € 2.758.011. Het jaarresultaat van € 399.567 zal worden toegevoegd aan de Investeringsreserve Groenalliantie.

2. Leeswijzer

In deze jaarstukken wordt inzicht gegeven in de voortgang van het realiseren van de doelen en prestaties uit de Programmabegroting 2019 en de Najaarsrapportage 2019. Daarnaast wordt inzicht geboden in de realisatie van additionele projecten (kredieten). In de tabellen zijn de realisatiecijfers over het jaar 2019 opgenomen. De lasten en de baten zijn gepresenteerd als positieve bedragen in hele euro's. In de kolom resultaat worden voordelen voor het schap weergegeven met een "V" en nadelen met een "N". Zover niet anders vermeld zijn alle resultaten incidenteel.

De jaarstukken zijn opgesteld naar de eisen die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) daaraan stelt. In de bestuurlijke samenvatting (hoofdstuk 1) is op hoofdlijnen ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten in 2019. In hoofdstuk 3 is de programmaverantwoording opgenomen. Hierin worden de doelen en prestaties toegelicht door beantwoording van de drie W-vragen:

1. Wat hebben we bereikt?
2. Wat hebben we gedaan?
3. Wat heeft het gekost?

Hoofdstuk 4 zal daarna ingaan op de volgens het BBV verplichte en voor het schap relevante paragrafen, te weten:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Grondbeleid
- Bedrijfsvoering

Hoofdstuk 5 bevat de jaarrekening 2019 met daarin de waarderingsgrondslagen, de balans per 31 december 2019 met toelichting en het overzicht van baten en lasten met toelichting.

Tevens is in hoofdstuk 5 de aanvullende (o.a. wettelijke verplichte) informatie opgenomen.

3. Programmaverantwoording

De programmaverantwoording is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- *Programma 1 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden*
- *Programma 2 Ontwikkeling*
- *Programma 3 Algemene dekkingsmiddelen*
- *Overzicht Overhead*

In dit hoofdstuk wordt per programma een toelichting gegeven op de gerealiseerde doelen, de gevolgde aanpak en de kosten hiervan.

3.1 Programma 1: Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Wat hebben we bereikt?

De natuur- en recreatiegebieden vallend binnen de gemeenschappelijke regeling zijn onderhouden conform het principe 'schoon, heel en veilig' voor een optimaal gebruik door de bezoekers. Onder het beheer van de gebieden vallen tevens diverse exploitaties, die bijdragen aan de recreatieve kwaliteit. De bereikte resultaten en uitgevoerde activiteiten zijn hierna volgend toegelicht.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

Het beheer, onderhoud en de exploitatie van de gebieden is gerealiseerd door middel van de volgende producten:

1. Gebiedsbeheer
2. Economisch beheer
3. Regelgeving & handhaving
4. Communicatie

Ad.1 Gebiedsbeheer

Het product gebiedsbeheer betreft het doen onderhouden van de natuur- en recreatiegebieden en de daarbij behorende beheertaken. De basis voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden is beschreven in het terreinbeheermodel (TBM). Dit model is opgebouwd uit doeltypen met specifieke recreatieve doelen en maatregelen gerelateerd aan marktconforme normprijzen per doeltipe. Continue evaluatie van de onderhoudswerkzaamheden draagt bij aan het voortdurend actualiseren van het terreinbeheermodel en het beheersbaar houden van zowel de te treffen onderhoudsmaatregelen als de kosten. Bij grote afwijkingen kan deze evaluatie leiden tot een voorstel tot begrotingsaanpassing.

Ten behoeve van de werkzaamheden voor het Groot Onderhoud wordt gebruik gemaakt van een jaarlijks geactualiseerde meerjarige onderhoudsprognose. Op basis hiervan wordt ter egalisatie van kosten een voorziening getroffen. Met behulp van het uitvoeren van diverse inspecties, wordt de staat van het beoogde groot onderhoud getoetst. De bevindingen uit deze voortdurende evaluatie worden verwerkt alvorens de werkzaamheden worden uitgevoerd. Jaarlijks worden de geplande lasten, de dotatie aan de voorziening Groot Onderhoud en de werkelijke kosten gemonitord. Elke vier jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is.

Het product gebiedsbeheer bestaat verder uit:

- Het inventariseren en selecteren van partijen die in staat zijn om (een deel van het) natuur-en recreatieschap te onderhouden (het samenstellen van de onderhoudsbestekken en het aanbestedingsproces). In het aanbestedingsproces wordt aandacht besteed aan mogelijke SROI-trajecten (*Social Return on Investment*);
- maken van afspraken met maatschappelijke partijen, vrijwilligers e.d.

Product		Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Gebiedsbeheer	Lasten	2.426.995	2.713.908	2.713.908	2.380.090	333.818 V
	Baten	26.411	13.100	22.800	25.784	2.984 V
Saldo		(2.400.584)	(2.700.808)	(2.691.108)	(2.354.306)	336.802 V

De onderschrijding van het bij de najaarsnota bijgestelde budget op het product gebiedsbeheer is het resultaat van de binnen het beheerbudget opgenomen ingroeieregeling. Daarnaast zijn er aanbestedingsvoordelen behaald op het bestek hygiëne en het bestek gras en water.

Regulier Onderhoud

De geplande werkzaamheden Regulier Onderhoud 2019 zijn binnen het beschikbare budget 2019 uitgevoerd. Door seizoen omstandigheden (o.a. droogte en storm) en het beheersbaar houden van plaagsoorten (o.a. de springbalsemien en de Japanse duizendknoop) zijn extra beheermaatregelen uitgevoerd.

Om uitputting van het beheerbudget te voorkomen is onderzocht waar in de gebieden op een ecologische en extensieve wijze beheerd kan worden zonder dat de beleving van en het gebruik door de recreant negatief worden beïnvloed. Bovengenoemde ontwikkelingen zijn input voor de herijking van het terreinbeheermodel (TBM) van het schap (besluitvorming voorjaar 2020): de vierjaarlijkse analyse tussen de normkosten en het werkelijk benodigd budget.

Ingroeieregeling

De beheerbegroting bevat reeds een aantal jaren een ingroeieregeling. Deze is bedoeld om nieuwe beheerlasten die het gevolg zijn van nieuwe investeringen, vanuit het programma Kwaliteitsimpuls Recreatiegebieden, op te vangen.

Essentaksterfte

In 2019 heeft er een aanbesteding plaatsgevonden voor het bosbeheer in het Loetbos en het Gouwebos. Dit volgens de werkbloksystematiek waarin deze bossen in 2019 op de planning stonden. In beide gebieden bestond het werk grotendeels uit het zagen en afvoeren van essen die waren aangetast met de essentakschimmel. In beide gebieden is gestart vanaf september 2019 en het werk is afgerond (Loetbos) in februari 2020. Herplant vindt plaats vanaf winter 2020-2021.

Samenwerking Promen

Met ingang van april 2018 is er een pilot gestart in samenwerking met Promen. Doel van deze pilot is om jonge mensen met een arbeidsbeperking werkzaamheden te laten uitvoeren in de recreatiegebieden. De dagelijkse begeleiding wordt door een voorman van Promen verzorgd. De evaluatie van dit project heeft in augustus 2018 plaatsgevonden. De resultaten van de pilot waren positief en de samenwerking met Promen is gecontinueerd. Elk half jaar wordt de samenwerking opnieuw geëvalueerd. In 2019 is dit werk voortgezet.

Enkele voorbeelden van de in 2019 uitgevoerde werkzaamheden regulier onderhoud:

Gebiedsdeel Reeuwijkse Plassen

- De reguliere onderhoudsbestekken van de Reeuwijkse Plassen, zoals het hygiëne bestek en het gras en water bestek zijn volgens afspraak uitgevoerd;
- De eikenprocessierups is ook in 2019 bestreden in de diverse deelgebieden, bestrijding via de zuigmethode op de intensieve recreatieve locaties. Een veelvoud aan rupsen in vergelijking met voorgaande jaren;
- Het fietspad in de Oostpolder geeft evenals in 2016, 2017 en 2018 grote problemen in verband met verzakking en wateroverlast. De fietspadfunctie is door het B&W van Gouda verwijderd. De bebording is hierop aangepast. Het fungeert nu als wandelpad en werkpad en daarmee zijn de risico's verminderd;
- Door de sterke wortel groei die door de asfalt verharding heen komt in het Reeuwijkse Hout, zijn er herstelwerkzaamheden uitgevoerd. I.v.m. kans op gevaarlijke situaties is dit werk met spoed uitgevoerd;
- De herplant van de voormalige essenpercelen in het Goudse Hout is afgerond;
- Langs een kade in het Weegje is de eroderende oever hersteld door oeverbeschoeiing aan te brengen en de oever aan te vullen;
- Met de Vrienden van de Goudsehout en in het Platform Gouwebos is jaarrond periodiek gesproken over de uit te voeren (onderhouds-)werkzaamheden;
- In 2019 zijn er door vier EHBO verenigingen EHBO-diensten geleverd (bij mooi weer en in het weekend). EHBO Gouda heeft geen diensten meer kunnen draaien. In de gehele regio is een nieuwe oproep gedaan tot werving van nieuwe EHBO verenigingen, maar heeft nog niet geleid tot succes;
- In het Goudse Hout is er met vrijwilligers een tweetal Idylles aangelegd, dit is uitgevoerd en mede gefinancierd door de vlinderstichting. Tevens is er een werkgroep ontstaan die meedenkt hoe de biodiversiteit versterkt kan worden in het Goudse Hout;
- Er is input geleverd bij de uitwerking van de projecten in het kader van het Programma Kwaliteitsimpuls Recreatiegebieden Reeuwijkse Plassen e.o.;
- Bosbeheer Gouwebos; aan de oostzijde zijn alle dode en aangetaste essen verwijderd. In 2020 zal de herplant plaats gaan vinden. Aan de westzijde zijn de essen geblest en het hout gemeten. Dit is ter voorbereiding voor het project verwijderen essentak westzijde 2020.

Gebiedsdeel Krimpenerwaard

- Het kanorouten netwerk is geïnspecteerd en zijn de gebreken hersteld;
- Herstelwerk natuurlijke oevers en aanleg waterriet Oud Krimpen;
- Er is in samenwerking met de natuur en vogelwerkgroep Krimpenerwaard bestendig beheer uitgevoerd t.b.v. het in stand houden van de krabbenscheer, waterviolier en de bijzondere libelle soorten;
- Het onderhoudswerk in de Idylle is ook dit seizoen met een grote groep vrijwilligers uitgevoerd;
- Er is een financiële bijdrage geleverd aan SVN i.v.m. verlichting park Weidehoek;
- Door schade van muskusratten aan de oever Kijfhoeksekade, een eroderende oever hersteld door een onderwater beschoeiing aan te brengen;
- In object Oud Krimpen zijn natuurlijke oevers hersteld en is ingezet op waterriet: Verschillende oevers zijn hiervoor afgegraven en ingericht als natuurvriendelijke oever. Met name is hier ingezet op onderwateroevers die voor verschillende planten-, insecten- en vogelgroepen directe meerwaarde hebben;

- Bij het speeleiland in het Goudse Hout zijn twee speelelementen voor minder validen gerealiseerd;
- De kabelbaan in het landschapselement Ouderkerk a/d IJssel is hersteld en voorzien van een andere ophangingshoogte waardoor de kabelbaan nu makkelijker de sloot over kan komen.

Algemeen

Er zijn veel vrijwilligers werkzaam in de gebieden van Groenalliantie die helpen bij het reguliere beheer en onderhoud. Evenals in voorgaande jaren ontvingen alle 46 vrijwilligers, die zich minimaal 5 dagdelen in 2019 hebben ingezet, als dank in december 2019 een mandje met streekproducten.

Groot Onderhoud

De dotatie bedraagt in 2019 € 841.500. De lasten 2019 van Groot Onderhoud hebben een omvang van € 414.231 en zijn verantwoord op de Voorziening Groot Onderhoud. Zie hiervoor ook de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.

Ad.2 Economisch beheer

Beheer exploitaties

Het beheer van exploitaties heeft betrekking op het aangaan van overeenkomsten met derden gericht op de exploitatie en/of het gebruik van schapsgronden en –opstallen (passend binnen de huidige ambities van het natuur- en recreatieschap), alsmede het actief administratief, financieel, juridisch en relationeel beheren van deze overeenkomsten.

Het resultaat is het vastleggen en actief beheren van 64 privaatrechtelijke contracten (14 erfpachtaktes, 16 huurcontracten, 7 opstalrechten, 11 bruikleenovereenkomsten, 9 jacht- en visrechten en 7 pachtovereenkomsten). Dit is exclusief het te vestigen opstalrecht t.b.v. de verlichting in Weydehoeck, dat pas in 2020 zal worden afgerond.

Van de bestaande contracten is voortdurend gemonitord of het gebruik nog in overeenstemming was met de vastgelegde afspraken. Eventuele wijzigingen daarin (al dan niet op verzoek) zijn actief verwerkt. De contractueel afgesproken financiële tegenprestatie is geactualiseerd en er is zorg gedragen voor de inning hiervan.

In 2019 is één pachtovereenkomst opgezegd, verder geen wijzigingen.

Tevens is medewerking verleend aan een aantal projecten van de Kwaliteitsimpuls die raakvlakken op vastgoedgebied hebben. Deze worden elders bij ontwikkeling beschreven.

Recreatiepark Reeuwijkse Plassen

Op zaterdag 14 december 2019 werd de allerlaatste woning van het recreatiepark Reeuwijkse Plassen, thans: “Landal De Reeuwijkse Plassen”, feestelijk opgeleverd. Het park bestaat nu uit 283 luxe waterlodges, -woningen en –villa’s verdeeld over diverse verschillende types variërend van 2-persoons tot 20-persoons recreatiewoningen.

Het project startte in 2014 met de bouw van de eerste 145 woningen en is nu voltooid met de laatste 52 woningen. Slechts 2% van de woningen wordt voor eigen gebruik benut, alle overige woningen worden verhuurd. De verhuur wordt verzorgd door Landal GreenParks en de gemiddelde bezettingsgraad is hoger dan 90%. Op 31 december is de verkoop gesloten.

Onderzoek derde hockeyveld Reeuwijk-Bodegraven

Eind 2015 heeft Hockeyclub Reeuwijk-Bodegraven ("HCRB") aangegeven haar sportcomplex op de Reeuwijkse Hout uit te willen breiden van 2 naar 3 velden. De hockeyclub huurt het terrein van gemeente Bodegraven-Reeuwijk, die de kavel in erfpacht heeft van de Groenalliantie. Een onafhankelijke haalbaarheidsonderzoek is uitgevoerd en de eerste resultaten zijn informatief gepresenteerd aan het Dagelijks Bestuur op 6 december 2018. In 2019 hebben de initiatiefnemers een informatieavond georganiseerd voor exploitanten in de Reeuwijkse Hout. Aansluitend zijn de exploitanten individueel geconsulteerd door de Groenalliantie. Op 4 april 2019 zijn alle bevindingen gerapporteerd aan het Dagelijks Bestuur. In de najaarsvergadering heeft de gemeente de Groenalliantie geïnformeerd de ontwikkeling van een 3^e hockeyveld tot nader order aan te houden.

Kwaliteitsimpuls

In 2019 heeft Grondzaken advies verleend over de grondpositie rond recreatiegebied 't Weegje, de opstallen van de Hendrikshoeve (Loetbos) en een horeca-initiatief in recreatiegebied Goudse Hout.

Beheer grondposities

Het beheer van grondposities betrof het actief beheer van de grondpositie (gronden en opstallen binnen het werkingsgebied), zodanig dat dit bijdroeg aan de lange termijn strategie van Groenalliantie. Het resultaat hiervan is dat voldaan is aan de rechten en plichten die het bezit van grond met zich meebrengt. Hieronder valt ook het afstoten van posities die geen recreatief belang dienen, alsmede het verwerven van gronden die van belang kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen van Groenalliantie.

Wilhelminakade 88

In de eerste helft van 2019 zijn de vereiste milieuonderzoeken uitgevoerd en heeft de makelaar de verkoop voorbereid. De landelijke publicatie resulteerde eind november in 5 serieuze biedingen. Begin december heeft de makelaar 4 van de bidders geïnformeerd dat de Groenalliantie in onderhandeling treedt met de 5^e bieder (hoogste bod). Op 16 december 2019 heeft het Algemeen Bestuur volmacht verleend om de gronden en de opstallen te gunnen aan de hoogste bieder en de verkoop notarieel af te wikkelen. Groenalliantie streeft ernaar de verkoop voor zomer 2020 notarieel af te wikkelen.

In 2019 is de aankoop van een tweetal percelen grond langs de Loet door de notaris afgehandeld.

Oppervlakte	01-01-2019	31-12-2019	Toelichting mutatie:
Totaal	778,00	773,23*	Aankoop 2 percelen grond bij Loetbos

* In voorgaande jaren werd voor deze opgave gebruik gemaakt van het Terrein Beheer Model. Per 31-12-2019 wordt uitgegaan van de kadastrale registratie. Deze wijziging leidt tot een geringe (5 ha) bijstelling van de grondpositie.

Deze tabel betreft de grondpositie. Hierin zijn niet meegenomen de gronden die het schap op basis van persoonlijke overeenkomsten (o.a. huur) in gebruik en onderhoud heeft.

Product		Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Economisch beheer	Lasten	84.415	115.900	176.400	160.773	15.627 V
	Baten	453.128	432.600	451.550	463.249	11.699 V
Saldo		368.713	316.700	275.150	302.476	27.326 V

Lasten

Met name de belastinglasten (€ 10.939) zijn lager uitgevallen dan begroot.

Baten

Er zijn hogere baten ontvangen dan begroot met betrekking tot erfpachten.

Ad.3 Regelgeving & handhaving

Regelgeving & handhaving bestaat uit de volgende onderdelen:

- Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen;
- Toezicht en handhaving.

Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

De gebieden van de Groenalliantie kunnen gebruikt worden voor recreatie door individuen en door groepen. Voor beide vormen van gebruik geldt dat niet alles altijd mag en kan. Wanneer een gebruiker of organisatie een bepaalde activiteit wil uitvoeren binnen het beheergebied van de Groenalliantie, vraagt hij hiervoor een toestemming aan bij Staatsbosbeheer. Hierbij vindt toetsing plaats aan de doelstellingen in de gemeenschappelijke regeling en aan de belangen van de openbare orde en veiligheid (in samenwerking met de betreffende gemeente). Toestemmingen worden vanuit de eigenstandige privaatrechtelijke bevoegdheid van de Groenalliantie verstrekt.

Toezicht en Handhaving

Toezicht en Handhaving (T&H) bestaat uit de onderdelen gastheerschap, handhaving en de regierol bij samenwerking. De invulling van de drie onderdelen leidt tot een compleet palet van activiteiten op de doelstelling schoon, heel en veilig in een gebied. Dit palet wordt ingevuld op basis van de aard en het gebruik van het gebied.

Basisuitgangspunten voor de inzet van T&H zijn:

- De veiligheid van de gebruikers van de gebieden zo goed mogelijk waarborgen;
- De eigendommen van het schap heel houden.

Indien de keuze wordt gemaakt om geen financiering beschikbaar te stellen voor het gehele palet vindt primair inzet op daadwerkelijke handhaving plaats. Hiermee wordt prioriteit gegeven aan de veiligheid van de recreant en worden andere zaken alleen aangepakt als de beschikbare middelen niet volledig aan handhaving besteed moeten worden. In 2019 werd invulling gegeven aan het volledige palet.

Naast de reguliere aandachtspunten is er in 2019 in het kader van toezicht en handhaving extra aandacht besteed aan de volgende zaken:

- Reeuwijkse Hout:

Parkeerproblematiek

In 2018 is geconstateerd dat er op de Reeuwijkse Hout een toenemend parkeerprobleem met vrachtwagens is. In 2018 hebben het Dagelijks- en het Algemeen Bestuur ingestemd met het instellen van een inrijverbod voor groot vrachtverkeer op de Reeuwijkse Hout, waarna aan de gemeente Bodegraven-Reeuwijk is verzocht om de hiervoor noodzakelijke verkeersmaatregelen te nemen. In 2019 is het inrijverbod gerealiseerd en zijn er verkeersborden geplaatst bij de ingang

van de Reeuwijkse Hout. De eerste metingen zijn positief: er is een significante afname van het aantal vrachtwagens. De parkeerproblematiek is hiermee voldoende aangepakt.

Rijscholen die gebruik maken van het parkeerterrein als oefenruimte zijn aangesproken en erop geattendeerd dat zij toestemming moeten vragen voor hun activiteiten. Het betreft hier voornamelijk rijscholen die motorrijles geven. Dit wordt gedaan op momenten van de dag dat de betreffende parkeerplaats nagenoeg niet gebruikt wordt door overige bezoekers.

Gebleken is tevens dat bij controle in de zomermaanden bezoekers met honden zich goed houden aan het verbod om met de hond op het strand en de ligweide te komen.

- Krimpenerwaard:

Krimpenerhout

In verband met het waarborgen van de (zwem-)waterkwaliteit in de surfplas te Krimpen aan de Lek, is op initiatief van Staatsbosbeheer het verouderde aanwijzingsbesluit van de voormalige gemeente Nederlek, betreffende het hondenbeleid rondom de surfplas, aangepast door de gemeente Krimpenerwaard. Dit aanwijzingsbesluit is inmiddels van kracht, en nu zal er het gehele jaar beter gehandhaafd kunnen worden in het geval van loslopende honden in het water en op de stranden. Vanwege het feit dat bezoekers hun honden in de wintermaanden altijd op het strand en in het water van de surfplas konden laten lopen/zwemmen, zal dit voor die bezoekers een behoorlijke verandering zijn. Door middel van goede informatievoorziening, duidelijke bebording en consequent toezicht zal er een gedragsverandering plaats moeten vinden voor wat betreft de bezoekers met honden.

Uit toezicht is gebleken dat het verbod op honden op het nieuwe speeleiland door bezoekers goed wordt nageleefd.

Tevens is door de boa geïnvesteerd op het feit dat er veelvuldig door fietsers gebruik gemaakt wordt van het voetpad aan de noordzijde van de surfplas. Na een korte inventarisatie en 2 waarschuwingsacties, alsmede een persbericht, is de boa gestart met repressief optreden. Inmiddels is gebleken dat het aantal fietsers wat toch nog gebruik maakt van het voetpad behoorlijk is afgenomen.

Loetbos

De nieuwe inrichting van de parkeerplaats naast het kanocentrum van een algemene parkeerplaats naar een invalidenparkeerplaats is in 2019 gerealiseerd. Ondanks bebording, publicatie en een waarschuwingsperiode zijn er door de boa diverse malen bekeuringen uitgeschreven. Inmiddels is door de boa de bebording verduidelijkt, waardoor er nadien nog sporadisch door bezoekers zonder invalideparkeerkaart wordt geparkeerd.

De aanleg van de avonturenroute en de "mol" heeft ook gezorgd voor een toename van de publiek, hetgeen dus ook meer toezicht door de boa heeft betekend.

- Alle beheergebieden:

Hondenbeleid en hondenuitlaatservices

Het uitlaten van meerdere honden tegelijkertijd leidt in toenemende mate tot verstoring van aanwezige natuurwaarden en overlast voor andere recreanten. Het Dagelijks Bestuur Groenalliantie heeft – mede naar aanleiding van meerdere bijt incidenten – gesproken over de noodzaak om opnieuw te bezien hoe de regulering van honden in de gebieden is geregeld. In

samenwerking met de vijf gemeenten is in 2019 gewerkt aan een inventarisatie van de problematiek en aan de juridische vergelijking van de geldende APV's (inclusief het hierop gebaseerde beleid). Dit heeft geleid tot inzicht in wat juridisch en beleidsmatig wenselijk zou zijn voor de gebieden van Groenalliantie. In 2020 zal de concept-hondenverordening worden opgesteld in samenspraak met de deelnemers.

Warm zomerweer

In de zomerperiode was het extra druk met recreanten in de gebieden. In deze periode vonden er in de avond nog allerlei vormen van recreatief gebruik plaats, zoals (water)sporten, barbecueën of wandelen en fietsen. Daarnaast zorgde de drukte voor meer afval en meer parkeerdrukke. Hierdoor zijn in de zomermaanden meer uren voor toezicht ingezet.

Donkere dagen

In de winterperiode was het recreatieve gebruik in de donkere uren minimaal. Het was dan alleen druk bij de exploitaties die jaarrond bezoekers trekken. De sociale controle in de gebieden is in de wintermaanden aanmerkelijk minder waardoor vernielingen, dumpingen en andere vormen van ongewenst gebruik (zoals auto's in terreinen) toenamen.

Afval

Voor alle gebieden binnen de Groenalliantie geldt dat door de boa regelmatig afvaldumpingen worden geconstateerd. Dit betreft dan met name zakken met huisvuil, tuinafval maar ook bouwafval en witgoed. Indien mogelijk wordt door de boa een onderzoek ingesteld naar de herkomst van het afval en zal er bij voldoende bewijs proces-verbaal worden opgemaakt.

Product		Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Regelgeving en Handhaving	Lasten	142.800	146.300	146.300	146.100	200 V
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		(142.800)	(146.300)	(146.300)	(146.100)	200 V

De werkelijke lasten zijn conform de begroting en betreffen de doorberekende lasten dienstverlening SBB.

Ad.4 Communicatie

Product		Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Communicatie	Lasten	62.136	87.400	87.400	80.971	6.429 V
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		(62.136)	(87.400)	(87.400)	(80.971)	6.429 V

Voor de positionering van de beheergebieden van de Groenalliantie is een veelheid aan communicatie-instrumenten ingezet. Voorbeelden hiervan zijn persberichten, digitale media en foldermateriaal. Ontwikkelingen voortkomend uit de kwaliteitsimpuls maar ook werkzaamheden door (groot) onderhoud zijn in de regio onder de aandacht gebracht. Daarnaast is het communicatiebudget aangewend voor o.a. het ontwikkelen van de website Groenalliantie Midden-Holland. Ook de feestelijke openingen van de afgeronde werkzaamheden in het kader van de kwaliteitsimpuls fase 1 in de Krimpenerhout, Loetbos, Gouwebos en Goudse Hout zijn met omwonenden, kinderen en bestuursleden gevierd en publicitair benut. Gedurende het jaar zijn belanghebbenden en buurtbewoners op verschillende momenten betrokken geweest bij nieuwe ontwikkelingen in de gebieden of onderhoudswerkzaamheden, bijvoorbeeld de essentaksterfte. Excursies, inloopavonden en buitensessies werden georganiseerd om de stem van gebruikers te

laten horen of plannen toe te kunnen lichten. Begin 2020 is tevens gestart met de ontwikkelingen kwaliteitsimpuls fase 2.

Kredieten

Naam krediet	Sluitdatum	Totaal krediet (A)	Realisatie t/m 2018 (B)	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019 (C)	Realisatie t/m 2019	Restant krediet	% lasten t.o.v. totaal krediet
Bijdrage website promotie Groene hart - Dekking uit Investeringsreserve KW	2020	30.000	11.439	3.500	0	11.439	18.561	38%
		30.000	11.439	3.500	0	11.439	18.561	
Opknappen Daghaven Twaalfmorgen - Dekking uit Investeringsreserve RP	2020	25.000	13.795	11.205	0	13.795	11.205	55%
		25.000	13.795	11.205	0	13.795	11.205	
Totaal		55.000	25.234	14.705	0	25.234	29.766	
- Dekking uit Investeringsreserve KW		30.000	11.439	3.500	0	11.439	18.561	
- Dekking uit Investeringsreserve RP		25.000	13.795	11.205	0	13.795	11.205	

Toelichting:

Bijdrage website promotie Groene Hart

Het betreft de bijdrage 2019 van de Groenalliantie voor Groene Hart promotie in en met betrekking tot het werkgebied Krimpenerwaard en haar beheergebieden. De feitelijke kosten vallen een aantal jaren reeds lager uit dan geraamd. In het bestuur is afgesproken het krediet meerjarig aan de website op te maken en dan te besluiten wat te doen.

Opknappen Daghaven Twaalfmorgen

De modernisering van de Daghaven Twaalfmorgen is in 2017 afgerond. Overeenkomstig de tussen Groenalliantie en Stichting Veen gesloten realisatieovereenkomst, heeft het bestuur van Groenalliantie op 5 juli 2018 onder voorwaarden ingestemd met de cofinanciering van een aanvullend project: het opknappen van een legakker in het gebied van Twaalfmorgen. Het resterend krediet wordt hiervoor ingezet. De verwachting is dat de eindafrekening in 2020 bekend is en het krediet in 2020 kan worden afgesloten.

Mutaties in reserves

Onttrekkingen aan reserves	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
- Dekking uit Investeringsreserve RP Opknappen Daghaven Twaalfmorgen			11.205		11.205
- Dekking uit Investeringsreserve KW Bijdrage website promotie Groene hart	3.037	11.066	3.500		3.500
Onttrekking i.v.m. Vermindering omzet Golfbaan Krimpen	18.982	18.982	18.982	18.982	0
- Dekking uit Afschrijvingsreserve Afschrijving op geactiveerde kredieten					
Totaal	22.019	30.048	33.687	18.982	14.705

De afwijking tussen begroting na wijziging en werkelijke kosten is een direct gevolg van de activering in het maatschappelijk nut.

3.2 Programma 2: Ontwikkeling

Het bestuur is geadviseerd over de implementatie van mogelijke nieuwe ontwikkelingen die passen binnen de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling en die een recreatieve meerwaarde opleveren en/of de natuurwaarde versterken.

Het resultaat hiervan wordt hierna volgend toegelicht.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

Het bestuur is geadviseerd over in te nemen standpunten ten aanzien van initiatieven die de doelstelling van het schap raken. Zo is inspraak geleverd op 'ruimtelijke plannen' en initiatieven van derden. Hiervoor zijn de volgende producten geleverd:

- Planvorming & gebiedsontwikkeling;
- Marketing & productontwikkeling.

Ad.1 Planvorming & gebiedsontwikkeling

In overleg met alle betrokkenen wordt een gemeenschappelijk kader geboden op de gewenste ontwikkeling in het werkingsgebied van het schap, aansluitend op de ambitie van het bestuur, de vraag van de recreant (leefstijlen) en het aanbod (positionering van het specifieke gebied). Tevens worden alle voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden gedaan die noodzakelijk zijn om (een deel) van het gebied te (her)ontwikkelen conform de ambitie van het bestuur. Hiermee wordt samen met de omgeving van het schap ingespeeld op actuele trends en ontwikkelingen.

Planadviezen 2019

Het bestuur wordt inhoudelijk geadviseerd over in te nemen standpunten ten aanzien van structuur-, streek- en bestemmingsplannen en initiatieven van derden. In 2019 is er vanuit de Groenalliantie gereageerd op cq. bijgedragen aan cq. deelgenomen aan de provinciale visie rijke groenblauwe leefomgeving, planvorming rondom de hockeyvelden Reeuwijkse Hout en de overleggen in het kader van de Landschapstafel en Regiegroep Groene Hart.

Gebiedsontwikkeling

Conform de planning in de begroting is in 2019 verder gewerkt aan de totstandkoming en uitvoering van de plannen voor de modernisering van de natuur- en recreatiegebieden van de Groenalliantie. Binnen het Programma kwaliteitsimpuls Groenalliantie zijn de werkzaamheden gecoördineerd, aangestuurd en bewaakt. Het gaat om tientallen projecten die de afgelopen vier jaar (2016-2019) zijn opgestart en deels gerealiseerd, deels in uitvoering en deels in planvorming zijn.

De kaders voor de uitvoering van de Kwaliteitsimpuls GA zijn vastgelegd in de Uitvoeringsplannen Krimpenerwaard (2015) en Reeuwijkse Plassen (2016). De bijbehorende Investeringsagenda's zijn in 2018 samengevoegd en geactualiseerd in de herijkte 'Investeringsagenda Groenalliantie 2018-2021'. Met deze investeringsagenda is er een actueel overzicht van alle projecten in het kader van de kwaliteitsimpuls. In onderstaande zijn alle in 2019 uitgevoerde projecten kort beschreven.

Reeuwijkse Plassen e.o.

Gerealiseerd

In september 2019 zijn de natuurlijke speelplaatsen Goudse Hout en Gouwebos opgeleverd en feestelijke geopend. Tevens is in 2019 het ontmoetingsplein gerealiseerd nabij de hoofdentree.

Daarnaast is de herinrichting van Twaalfmorgen afgerond (verbeteren bosstructuur en graslanden en paden, herinrichting entreegebied en voorzieningen voor naaktrecreatie).

In uitvoering

Onderstaande projecten zijn in 2019 aanbesteed en in uitvoering genomen. Oplevering is voorzien in 2020.

- Herontwikkeling parkeerplaats en omgeving Praathuis ('t Weegje/Oostpolder);
- Herontwikkeling entreegebied Goudse Houtsingel (Goudse Hout);
- Entreezone, parkeerplaats en avonturenroute (Reeuwijkse Hout);
- Vereenvoudigen, verfraaien bos en graslanden en herinrichten padenstructuur (Gouwebos);
- Opwaarderen speelvoorziening Gouwebos;
- Beoordingsplannen voor alle beheergebieden in de Reeuwijkse Plassen.

In planvorming

In 2019 is de planvorming opgestart van onderstaande projecten. De planvorming zal naar verwachting worden afgerond in de eerste helft van 2020 waarna de projecten na goedkeuring door het bestuur worden aanbesteed en uitgevoerd. Oplevering van de projecten is voorzien in 2020/2021. Met de start van deze projecten worden de fases 1 en 2 van de kwaliteitsimpuls als afgerond beschouwd in die zin dat vrijwel alle geagendeerde projecten zijn opgepakt:

- Herinrichting strand- en oeverzone en aanpassen bosstructuren en graslandbeheer Reeuwijkse Hout;
- Herinrichting padenstructuur, aanpassen bosstructuren en graslandbeheer in de Goudse Hout en herinrichting entrees Platteweg en Achterwillense bocht;
- Aanleg wandel- en fietsvoorziening Wilhelminakade in 't Weegje;
- Herinrichting entree Elfhoeven.

Krimpenerwaard

Gerealiseerd

In september 2019 zijn de herinrichting van de Krimpenerhout en de herinrichting van het Loetbos opgeleverd en feestelijke geopend. Het betreft de volgende projecten:

- Het verbeteren van de waterkwaliteit van de Surfplas in de Krimpenerhout (samen met het Hoogheemraadschap voor Schieland en de Krimpenerwaard);
- Het verbeteren van de entrees van de gebieden;
- Het meer aantrekkelijk en toegankelijk maken van de gebieden, o.a. door het creëren van routes;
- Het toevoegen van recreatieve (speel)voorzieningen;
- Het verhogen van de biodiversiteit (o.a. natuurvriendelijke oeververdedigingen, moeraszones, paddenpool).

Daarnaast is in oktober 2019 de paaltjesroute in de Krimpenerhout opgeleverd.

In uitvoering

De beoordingsplannen voor de Krimpenerhout en het Loetbos zijn in 2019 aanbesteed en in uitvoering genomen. Oplevering is voorzien in 2020.

In planvorming

De planvorming voor de MTB-route Krimpenerwaard is al in 2018 afgerond. In 2019 is de Omgevingsvergunning verleend. Het project kan echter nog niet in uitvoering worden genomen omdat er nog geen gebruikersovereenkomst is gesloten met de Provincie Zuid-Holland over het gebruik van het talud van de oude N210. Nadat op ambtelijk niveau geen voortgang kon worden geboekt heeft het bestuur van de GA het college van Gedeputeerde Staten aangeschreven over voorgenoemde kwestie (zomer 2019). Naar aanleiding daarvan is het dossier eind 2019 door de Provincie opgepakt. Naar verwachting kan in de eerste helft van 2020 een gebruikersovereenkomst worden getekend waarna de MTB-route kan worden aanbesteed en worden uitgevoerd (2021).

In 2019 is de planvorming gestart van speelvoorzieningen in de Krimpenerhout (Lansingh zuid) in samenwerking met de gemeente Krimpen aan den IJssel. Onder regie van de gemeente wordt naar verwachting de planvorming in 2020 afgerond waarna de projecten kunnen worden aanbesteed en uitgevoerd.

Wandel-, fiets- en kanoroutes

De wandel-, fiets- en kanoroutes zijn in 2018 op het minimum vereist niveau beheerd. Er vond geen ontwikkeling plaats en er zijn geen bijzonderheden.

Product		Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Planvorming & gebiedsontwikkeling	Lasten	183.800	188.000	188.000	188.000	-
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		(183.800)	(188.000)	(188.000)	(188.000)	-

De werkelijke lasten zijn conform de begroting en hebben betrekking op de doorberekende lasten voor dienstverlening SBB.

Ad.2 Marketing & productontwikkeling

De inzet van uren zoals verantwoord onder dit sub product betreft de inbreng van expertise bij de vormgeving van strategische communicatie en de ontwikkeling van marketing- en communicatie-instrumenten.

Product		Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Marketing & productontwikkeling	Lasten	15.000	15.300	15.300	15.300	-
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		(15.000)	(15.300)	(15.300)	(15.300)	-

Branding beheergebieden

Voor de positionering van de beheergebieden van de Groenalliantie is onder andere gebruik gemaakt van foldermateriaal, advertenties en communicatiekanalen van Staatsbosbeheer. Tijdens de bestuurlijke werkconferentie in februari 2019 is er een presentatie gegeven over branding van de gebieden. Besloten is om na afronding van het programma Kwaliteitsimpuls hier vervolg aan te geven. De bebordingsplannen zijn vastgesteld en de projectvoorbereiding en aanbesteding zijn gestart. De plaatsing van de borden in alle beheergebieden van de GA is voorzien in 2020 waarbij nauwe afstemming zal plaatsvinden met de overige kwaliteitsprojecten.

Kredieten

Naam krediet	Sluitdatum	Totaal krediet	Realisatie t/m 2018	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Realisatie t/m 2019	Restant krediet	% lasten t.o.v. totaal krediet
		(A)	(B)		(C)			
Bijdrage daghaven Twaalfmorgen, incl. herstel legakker	2020	40.000	15.000	25.000	0	15.000	25.000	38%
- Dekking uit Investeringsreserve RP		40.000	15.000	25.000	0	15.000	25.000	
- Activering voorzieningen Maatschappelijk nut		0	0	0	0	0	0	
Projectuitvoering Kwaliteitsimpuls KW fase Krimpenerhout	2020	3.649.321	863.285	2.757.593	1.895.144	2.758.428	890.893	76%
- Dekking uit Investeringsreserve KW		1.242.645	78.559	534.467	0	78.559	1.164.086	
- Dekking uit Reserve kwaliteitsimpuls KW		612.333	77.527	173.162	0	77.527	534.806	
- Dekking uit Investeringsreserve RP		140.526	31.388	75.790	0	31.388	109.139	
- Dekking uit Algemene reserve GA		479.000	0	25.000	0	0	479.000	
- Dekking bijdragen derden Exploitatie		774.817	237.571	433.330	0	237.571	537.246	
- Dekking bijdragen HHSK		150.000	77.527	93.417	72.474	150.000	0	
- Dekking bijdragen SBB		250.000	0	356.576	109.665	109.665	140.335	
- Activering voorzieningen Maatschappelijk nut		0	360.713	1.065.852	1.175.760	1.536.473	-1.536.473	
- Dekking bijdragen derden Activering voorz. Maatschappelijk nut		0	0	0	537.245	537.245	-537.245	
Wandelnetwerk Zuidplaspas	2019	99.040	57.152	0	-1.695	55.457	43.583	56%
- Dekking bijdragen derden Exploitatie		99.040	57.152	0	0	57.152	41.888	
- Dekking Exploitatie		0	0	0	-1.695	-1.695	1.695	
Uitvoering projecten Kwaliteitsimpuls Reeuwijkse Plassen	2020	761.280	54.401	421.513	162.447	216.848	544.432	28%
- Dekking uit Investeringsreserve RP		761.280	27.923	260.013	0	27.923	733.357	
- Dekking bijdragen derden Exploitatie		0	25.798	157.500	0	25.798	-25.798	
- Activering voorzieningen Maatschappelijk nut		0	680	0	81.224	81.904	-81.904	
- Dekking bijdragen derden Activering voorz. Maatschappelijk nut		0	0	4.000	81.224	81.224	-81.224	
Grondaankoop twee percelen Loetbos	2019	2.160	0	0	2.160	2.160	0	100%
- Aankoop gronden		2.160	0	0	2.160	2.160	0	
Beeldtaal kwaliteitsimpuls GA	2020	244.150	19.040	38.306	16.217	35.257	208.894	14%
- Dekking uit Investeringsreserve KW		70.000	9.520	18.306	0	9.520	60.480	
- Dekking uit Investeringsreserve RP		174.150	9.520	20.000	0	9.520	164.630	
- Activering voorzieningen Maatschappelijk nut		0	0	0	16.217	16.217	-16.217	
Kwaliteitsimpuls GA fase 2 en 3 (uitvoering)	2020	680.000	30.940	192.124	148.596	179.536	500.464	26%
- Dekking uit Algemene Reserve GA		680.000	30.940	192.124	0	30.940	649.060	
- Activering voorzieningen Maatschappelijk nut		0	0	0	74.298	74.298	-74.298	
- Dekking bijdragen derden Activering voorz. Maatschappelijk nut		0	0	0	74.298	74.298	-74.298	
Verlichting Weidehoek	2019	16.000	0	16.000	16.000	16.000	0	
- Dekking uit Investeringsreserve KW		16.000	0	16.000	16.000	16.000	0	
Hondenbeleid	2020	57.000	0	17.000	7.134	7.134	49.866	13%
- Dekking uit Investeringsreserve GA		57.000	0	17.000	7.134	7.134	49.866	
- Dekking bijdragen derden Exploitatie		0	0	0	0	0	0	
Verkenning prioritaire verbindingen	2019	20.000	0	20.000	21.663	21.663	-1.663	108%
- Dekking uit Investeringsreserve GA		20.000	0	20.000	21.663	21.663	-1.663	
- Activering voorzieningen Maatschappelijk nut		0	0	0	0	0	0	
- Dekking bijdragen derden Activering voorz. Maatschappelijk nut		0	0	0	0	0	0	
Gemarkeerde wandelroutes KW	2019	14.000	0	14.000	13.854	13.854	146	
- Dekking uit Algemene Reserve GA		14.000	0	14.000	13.854	13.854	146	
Bijdrage Fietspad F441	2019	350.000	0	350.000	350.000	350.000	0	100%
- Dekking uit Investeringsreserve KW		350.000	0	350.000	350.000	350.000	0	
Verkenning Opwaardering Vastgoed/Horeca Loetbos	2020	40.000	0	0	0	0	40.000	
- Dekking uit Investeringsreserve KW		40.000	0	0	0	0	40.000	
Impl. prioritaire verbindingen GA	2020	40.000	0	0	0	0	40.000	0%
- Dekking uit Investeringsreserve KW		40.000	0	0	0	0	40.000	
Actualisatie Grondprijsbrief	2020	6.300	0	0	0	0	6.300	0%
- Dekking uit Algemene reserve GA		6.300	0	0	0	0	6.300	
Totaal programma "Ontwikkeling"		6.019.251	1.039.818	3.951.535	2.691.515	3.671.936	2.347.914	
- Dekking uit Algemene reserve GA		1.179.300	30.940	231.124	13.854	44.794	1.134.506	
- Dekking uit Investeringsreserve RP		1.115.956	83.831	380.803	0	83.831	1.032.125	
- Dekking uit Investeringsreserve KW		1.758.645	88.079	918.773	366.000	454.079	1.304.566	
- Dekking uit Reserve kwaliteitsimpuls KW		612.333	77.527	173.162	0	77.527	534.806	
- Dekking uit Investeringsreserve GA		77.000	0	37.000	28.797	28.797	48.203	
- Dekking Exploitatie		0	0	0	-1.695	-1.695	1.695	
- Dekking bijdragen derden Exploitatie		873.857	320.521	590.830	0	320.521	553.336	
- Aankoop gronden		2.160	0	0	2.160	2.160	0	
- Activering voorzieningen Maatschappelijk nut		0	361.393	1.065.850	1.347.499	1.708.892	-1.708.892	
- Dekking bijdragen HHSK		150.000	77.527	93.417	72.474	150.000	0	
- Dekking bijdragen SBB		250.000	0	356.576	109.665	109.665	140.335	
- Dekking bijdragen derden Activering voorz. Maatschappelijk nut		0	0	4.000	692.767	692.767	-692.767	

Bijdrage Daghaven Twaalfmorgen, incl. herstel legakker)

Initiatiefnemer en co financier Stichting Veen heeft in de eerste helft van 2017 samen met co-financier en grondeigenaar/beheerder Groenalliantie uitvoering gegeven aan de renovatie van de daghaven Twaalfmorgen. Het uitgevoerde werk is voor 50% gesubsidieerd door de provincie Zuid-Holland (gebiedsdeal Reeuwijkse Plassen, fase 2). De Groenalliantie beheert de opgeknapte haven. Overeenkomstig de tussen Groenalliantie en Stichting Veen gesloten realisatieovereenkomst, stemde het bestuur van Groenalliantie op 5 juli 2018 onder voorwaarden in met de cofinanciering van een aanvullend project: het opknappen van een legakker in het gebied van Twaalfmorgen. De afwikkeling van dit krediet is voorzien in 2020.

Projectuitvoering Kwaliteitsimpuls Krimpenerwaard (KW) fase 2

De projecten herinrichting van de Krimpenerhout en het Loetbos zijn in september 2019 opgeleverd en feestelijk geopend. De uitvoering van de MTB-route Krimpenerwaard moet nog gestart worden (verwacht 2020). Voordat de uitvoering kan starten, moet er eerst nog een gebruikersovereenkomst met de Provincie Zuid-Holland worden overeengekomen (verwacht 1^e helft 2020).

Wandelnetwerk Zuidplas

De aanleg van het netwerk is aangelegd en opgeleverd in het voorjaar van 2018. Dit is een samenwerkingsproject met het recreatieschap Rottemeren. Het verbindt het wandelnetwerk van beide schapsgebieden. Na de financiële subsidieafhandeling kan het krediet worden afgesloten. Het krediet kan afgesloten worden in 2019.

Uitvoering projecten kwaliteitsimpuls Reeuwijkse Plassen e.o. (RP)

Onderstaande projecten zijn in 2019 aanbesteed en in uitvoering genomen. Oplevering is voorzien in 2020.

- Herontwikkeling parkeerplaats en omgeving Praathuis ('t Weegje/Oostpolder);
- Herontwikkeling entreegebied Goudse Houtsingel (Goudse Hout);
- Entreezone, parkeerplaats en avonturenroute (Reeuwijkse Hout);
- Vereenvoudigen, verfraaien bos en graslanden en herinrichten padenstructuur (Gouwebos);
- Opwaarderen speelvoorziening Gouwebos;

Grondaankoop twee percelen Loetbos

In 2019 is de aankoop van een tweetal percelen grond langs de Loet door de notaris afgehandeld.

Beeldtaal kwaliteitsimpuls GA

De bebordingsplannen zijn vastgesteld en de projectvoorbereiding en aanbesteding zijn gestart. De plaatsing van de borden in alle beheergebieden van de GA is voorzien in 2020 waarbij nauwe afstemming zal plaatsvinden met de overige kwaliteitsprojecten.

Kwaliteitsimpuls GA fase 2 en 3

Vanwege de voortgang in het programma zijn in 2018 de Investeringsagenda Krimpenerwaard en de Investeringsagenda Reeuwijkse Plassen samengevoegd en herijkt. Het bestuur heeft in december 2018 de herijkte 'Investeringsagenda Groenalliantie 2018-2021' vastgesteld. Met deze investeringsagenda is er weer een actueel overzicht van alle projecten in het kader van de kwaliteitsimpuls. Het bestuur heeft in december 2018 opdracht gegeven om de planvorming op te starten van dertien projecten uit de herijkte investeringsagenda.

Voor de projecten fase 2 en 3 uit de te actualiseren investeringsagenda is in het voorjaar 2019 een definitieve subsidieaanvraag SGG ingediend. Hiermee wordt 50% van de plan- en uitvoeringskosten gedekt.

Verlichting Weidehoek

De verlichting, waaraan Groenalliantie een financiële bijdrage heeft verleend, is begin 2019 door de Stichting Servicepunt Verenigingen Nederlek aangelegd.

Hondenbeleid

Het Algemeen Bestuur heeft de opdracht gegeven om de mogelijkheden te verkennen om een Verordening op te stellen als juridisch kader voor het reguleren van hondenbezoek in de beheergebieden van Groenalliantie. Uitgangspunt is dat zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters zich welkom voelen. Er is in 2019 een verkenning uitgevoerd naar de inhoud van de Algemene Plaatselijke Verordeningen (APV) van de deelnemende gemeenten. Samenvattend is uit de verkenning is gebleken dat de vigerende APV's van de deelnemende gemeenten en de daarop aansluitende aanwijzingsbesluiten niet of onvoldoende voorzien in een juridische basis voor de gewenste regulering van het hondenbezoek in de gebieden van de Groenalliantie. Op verzoek van het bestuur zijn de colleges van B&W geïnformeerd over het DB besluit van 23 mei 2019 om het voornemen om een verordening te ontwikkelen op draagvlak te peilen. De colleges hebben hun akkoord gegeven. De hondenverordening zal in de loop van 2020 worden ontwikkeld. Aansluitend zullen zoneringsplannen per beheergebied worden opgesteld.

Verkenning prioritaire verbindingen

In 2019 is samen met gebiedspartners een verkenning uitgevoerd naar prioritaire verbindingen tussen de beheergebieden van de GA onderling en hun omgeving. De verkenning heeft geresulteerd in vijf prioritaire verbindingen. Op basis van de verkenning heeft het bestuur opdracht gegeven om de pilot 'Gebiedsuitwerking prioritaire verbinding 'Rondje Reeuwijkse Plassen op te starten (2020).

Gemarkeerde wandelroutes KW

In de Krimpenerhout zijn in 2019 drie paaltjesroutes gerealiseerd.

Bijdrage Fietspad F441

Op 8 juli 2019 heeft het Dagelijks Bestuur van Groenalliantie een principebesluit genomen voor het verstrekken van een financiële bijdrage van € 350.000 uit het financiële compartiment Krimpenerwaard. Het project F441, fase 2 van belang is voor de afronding van de recreatieve Noord-Zuid fietsverbinding, de F320/F441 in de gemeente Krimpenerwaard. Het fietspad verbindt het Loetbos aan de gemeente Gouda en dus ook aan de Reeuwijkse Plassen e.o.. De gemeente Krimpenerwaard is bestuurlijk opdrachtgever van de aanleg van het fietspad. Uitvoerder van het project is de provincie Zuid-Holland (dienst beheer en infrastructuur/Verkeer en Vervoer). Het fietspad ligt buiten de beheergebieden van de Groenalliantie, maar wel in het werkingsgebied.

Verkenning Opwaardering Vastgoed/Horeca Loetbos

Het bestuur heeft verzocht om een verkenning uit te voeren naar de mogelijkheden om het vastgoed/horeca op te waarderen in het Loetbos. De verkenning zal in 2020 worden uitgevoerd (marktverkenning op hoofdlijnen, bouwtechnische en ruimtelijke verkenning en scenario's voor doorontwikkeling).

Implementatie prioritaire verbindingen GA

Op basis van de verkenning prioritaire verbindingen (2019) heeft het bestuur opdracht gegeven om de pilot 'Gebiedsuitwerking prioritaire verbinding' Rondje Reeuwijkse Plassen op te starten (2020). Het 'Rondje Reeuwijkse Plassen' dient als pilot uitwerking voor de andere prioritaire verbindingen vanwege de betrekkelijk overzichtelijke opgave, de aanwezigheid van meerdere GA-recreatiegebieden en beheerterreinen van Staatsbosbeheer en de betrokkenheid van verschillende actieve gebiedspartijen.

Actualisatie Grondprijsbrief

Het schap heeft in 2016 de Nota Grondbeleid vastgesteld. De Nota Grondbeleid geeft richting aan de wijze waarop schappen in het kader van haar doelstellingen gronden verwerven, contractueel in gebruik geven aan derden of vervreemden. De methodiek die de Nota benoemt voor het grondprijsbeleid wordt in de Grondprijsbrief uitgewerkt door het benoemen van grondwaarden, vergoedingspercentages, vaste vergoedingen of richtprijzen. Op dit moment wordt de Grondprijsbrief 2018 gehanteerd die is gebaseerd op een marktbeeld van eind 2017. Ontwikkelingen op de grondmarkt (grondwaarden voor recreatie, toerisme, evenementen, duurzame energie, nuts, telecom en natuur inclusieve landbouw) en de kapitaalmarkt (dalende rente) vragen om een actualisatie van de grondprijsbrief. Het Algemeen Bestuur heeft voor de inzet van een onafhankelijk taxateur op 16 december 2019 een krediet beschikbaar gesteld van € 6.300. Dit wordt schapsbreed opgepakt.

Mutaties in reserves (uitgaven op kredieten)

Toevoegingen aan reserves	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
- Dekking uit Investeringsreserve RP Conform begroting			426.322	426.322	0
- Afschrijvingsreserve Conform begroting	761.280				0
Totaal	761.280	0	426.322	426.322	0

Onttrekkingen aan reserves	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
- Dekking uit Investeringsreserve RP					
Quick Wins speelplaatsen Goudse Hout en Gouwebos	12.877		351.622		351.622
Beeldtaal Kwaliteitsimpuls	9.520		20.000		20.000
Voorlopig Ontwerp Twaalfmorgen			33.233		33.233
Voorlopig Ontwerp Hoofdentree 't Weegje			21.305		21.305
VO bos, graslanden en paden Gouwebos			25.000		25.000
VO Entree Goudse Hout			126.605		126.605
VO Entreegebied Reeuwijkse Hout			50.870		50.870
Bijdrage daghaven Twaalfmorgen			25.000		25.000
Reeuwijkse Hout Avonturenroute			3.000		3.000
Onttrekking t.b.v. toevoeging aan Afschrijvingsreserve	761.280				0
Projecten Kwaliteitsimpuls RP	16.065				0
Uitvoering projecten Kwaliteitsimpuls Reeuwijkse Plassen	27.753				0
- Dekking uit Investeringsreserve KW					
Beeldtaal Kwaliteitsimpuls	9.520		18.306		18.306
Kwaliteitsimpuls Loetbos - fase I			219.073		219.073
Verlichting Weidehoeck			16.000	16.000	0
Kwaliteitsimp. Krimpenerhout-fase I			1.105.414		1.105.414
Bijdrage fietspad F441			350.000	350.000	0
Uitvoering kanoroutenetwerk	2.865				0
Planuitwerking uitvoeringsplan Kwaliteitsimpuls KW, fase 2	31.110				0
Projectuitvoering Kwaliteitsimpuls KW, fase 2	70.740				0
Haalbaarheid Ruiterroutes KW	6.800				0
- Dekking uit Algemene reserve GA					
Kwaliteitsimpuls GA fase 2 en 3	30.940		192.124		192.124
Gemarkeerde wandelroutes KW			14.000	13.854	146
Speelplaats Gouwebos			25.000		25.000
bijdrage Natuurstruinwandelroutes	4.500				0
- Dekking uit Investeringsreserve GA					
Hondenbeleid			17.000	7.134	9.866
Verkennen prioritaire verbindingen			20.000	21.663	-1.663
- Dekking uit Reserve kwaliteitsimpuls Krimpenerwaard					
Kwaliteitsimp. Krimpenerhout-fase I			173.162		173.162
- Dekking uit Reserve afschrijvingen					
Conform begroting			426.322	426.322	0
Totaal	983.970	0	3.233.036	834.973	2.398.064

De afwijking tussen begroting na wijziging en werkelijke kosten is een direct gevolg van de activering in het maatschappelijk nut.

3.3 Programma 3: Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Lasten					
Deelnemersbijdrage	-	-	-	-	-
Overige structurele lasten	423	6.500	6.500	309	6.191 V
Totaal lasten	423	6.500	6.500	309	6.191 V
Baten					
Deelnemersbijdrage	1.346.445	1.377.300	1.377.300	1.377.300	-
Overige structurele baten	1.827.426	1.827.426	1.869.276	1.869.274	2 N
Totaal baten	3.173.871	3.204.726	3.246.576	3.246.574	2 N
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.173.448	3.198.226	3.240.076	3.246.265	6.189 V
Kredieten					
Lasten kredieten	-	-	-	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	-	-	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	3.173.448	3.198.226	3.240.076	3.246.265	6.189 V
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves					
Toevoeging reserves	208.810	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	(208.810)	-	-	-	-
Generaliseerd resultaat	2.964.638	3.198.226	3.240.076	3.246.265	6.189 V

Toelichting:

Deelnemersbijdragen

Tijdens de werkconferentie op 18 februari 2019 hebben de leden van het Dagelijks en Algemeen Bestuur gesproken over het al dan niet handhaven van de in 2014/2015 aangebrachte compartimenten in de begroting van Groenalliantie. Geconstateerd is dat zich sedert de oprichting van de Groenalliantie ingrijpende veranderingen hebben voorgedaan. Alles afwegende acht het bestuur het voor de bestuurlijke en financiële toekomstbestendigheid van de Groenalliantie belangrijk dat de vijf deelnemende gemeenten onder gelijke voorwaarden participeren in en profiteren van de samenwerking in de gemeenschappelijke regeling.

Daarom is met ingang van het begrotingsjaar 2022 - bij gelijkblijvende omstandigheden en ongewijzigd beleid - besloten over te gaan tot een uniformering van de berekening van de deelnemersbijdragen per werkgebied, waarbij het bepaalde in artikel 33, lid 2 ad a van de gemeenschappelijke regeling voor het werkgebied Reeuwijkse Plassen e.o. ook gaat gelden voor het werkgebied Krimpenerwaard. Dit betekent een verdeling van het negatief exploitatiesaldo op basis van het inwoneraantal per gemeente, hetgeen voor alle deelnemers neerkomt op een deelnemersbijdrage van **€ 7 per inwoner (inclusief jaarlijkse indexatie)**.

Dit heeft nog geen gevolgen voor de deelnemersbijdragen in de jaren 2019, 2020 en 2021.

Verdeling deelnemersbijdrage	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	Percentage
Gemeente Krimpen a/d IJssel	204.800	49,7%
Krimpenerwaard	207.400	50,3%
Totaal	412.200	

Verdeling deelnemersbijdrage	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	Percentage
Gemeente Gouda	528.000	55%
Gemeente Bodegraven/Reeuwijk	246.600	25%
Gemeente Waddinxveen	190.500	20%
Totaal	965.100	

De deelnemersbijdrage is conform de begroting 2019. Van de post onvoorzien is € 6.000 in 2019 niet benut.

Mutaties in reserves

Toevoegingen aan reserves	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Algemene reserve Conform begroting	208.810				0
Totaal	208.810	0	0	0	0

Conform de najaarsnota/begroting zijn er geen mutaties in de reserve doorgevoerd voor dit onderdeel.

3.4 Overzicht Overhead

Wat hebben we bereikt?

Kwalitatief hoogwaardige bestuurlijke en juridische advisering aan het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur, over ten minste de volgende aandachtsgebieden:

- lopende zaken, beleid, ontwikkelingen en toekomst van het schap;
- nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving die van invloed zijn op het schap;
- financieel beleid, begroting en verantwoording.

Daarbij is rekening gehouden met wat er speelt op de betreffende beleidsvelden en met het netwerk binnen en buiten het schap. Dit netwerk bestaat uit schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat, natuur- en milieuorganisaties en stakeholders in het schapsgebied.

Tevens het voorbereiden van bestuursvergaderingen inclusief een verslaglegging van bestuursvergaderingen en het zorgdragen voor het uitvoeren van de actiepunten.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?

De ondersteuning van het Dagelijks en het Algemeen Bestuur vond plaats door het leveren van de volgende producten:

1. Bestuursproducten
2. Juridische ondersteuning en advisering
3. Financiën

Ad.1 Bestuursproducten

De bestuursproducten omvatten:

- Het voorbereiden en plannen van bestuursvergaderingen;
- Het verslagleggen van bestuursvergaderingen en het (laten) uitvoeren wat afgesproken is;
- Het signaleren van knelpunten in de uitvoering en het aandragen van oplossingen;
- Eerste aanspreekpunt zijn voor schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat en stakeholders voor alle zaken/ projecten die in schapsverband spelen;
- Het vertegenwoordigen van de schapsbesturen in ambtelijke en bestuurlijke netwerken en gremia van de deelnemers;
- De eindtoets op bestuursvoorstellen;
- Het opstellen en uitvoeren van additionele opdrachten en beleidsadviezen waarmee het bestuur in staat wordt gesteld om richting en middelen vast te stellen.

Het Dagelijks Bestuur heeft in 2019 zes keer vergaderd en het Algemeen Bestuur vijf keer. Er waren meer vergaderingen nodig dan gepland: dit vanwege de evaluatie van de samenwerking SBB - GA,- PZH, de totstandkoming van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met SBB, de benoeming van een nieuw bestuur en ten behoeve van de operationele uitwerking van reeds vastgestelde projecten uit de Kwaliteitsimpuls (afronding van de fases 1 en 2). Voorts waren terugkerende agendapunten onder meer de jaarlijkse Product- en Control Cyclus en de bestrijding van de essentaksterfte.

Naast de bestuursvergaderingen is er ondersteuning verleend bij het informeren van de gemeenteraden. Dit is gebeurd door het toesturen van een voortgangsbericht en de toelichtende brieven bij de financiële stukken in het kader van de Product- en Control Cyclus.

De gebiedsadviescommissies hebben in 2019 één keer vergaderd. De inbreng van de gebiedsadviescommissies is gevraagd voor advisering van een aantal voorstellen en de branding van de beheergebieden. Voor dit laatste onderwerp is een externe spreker ingehuurd.

Product		Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Bestuursproducten	Lasten	255.856	275.600	275.600	257.148	18.452 V
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		(255.856)	(275.600)	(275.600)	(257.148)	18.452 V

Ad.2 Juridische ondersteuning en advisering

Dit product heeft betrekking op de (algemene) juridische advisering op het gebied van publiek- en privaatrecht en het implementeren, toepassen en evalueren van wet- en regelgeving relevant voor de gemeenschappelijke regeling (Wet gemeenschappelijke regelingen en Algemene wet bestuursrecht). Ook het behandelen van bezwaar- en beroepzaken en zaken op grond van de Wob (Wet openbaarheid van bestuur) en Wet Bibob (Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur), behoren tot de juridische ondersteuning en advisering.

Toelichting:

Er is in de eerste helft van 2018 o.a. geadviseerd over het de nieuw op te stellen samenwerkingsovereenkomst 2019 – 2025 tussen Groenalliantie en Staatsbosbeheer, en het bezwaarschrift tegen de voorwaarden in de provinciale begrotingssubsidie voor 2018. Ook is juridisch advies gevraagd over de bijdrage aan het fietspad F441.

Product		Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Juridische ondersteuning en advisering	Lasten	8.800	9.800	9.800	9.000	800 V
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		(8.800)	(9.800)	(9.800)	(9.000)	800 V

Ad.3 Financiën

In het kader van de financiële ondersteuning zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Verzorgen van de financiële administratie van de gemeenschappelijke regeling: tijdige en systematische vastlegging van baten, lasten en in- en uitgaande geldstromen;
- Incasseren van gelden als gevolg van verkoop, heffing en/of in privaatrechtelijke overeenkomsten overeengekomen vergoedingen;
- Uitvoeren van de interne controle gericht op getrouwheid en rechtmatigheid op financieel gebied, waarbij de nadruk ligt op 'inkoop en aanbestedingen', het betalingsverkeer en de volledigheid van huur- en erfpachtopbrengsten;
- Toetsen van bestuursvoorstellen op incidentele en/of structurele financiële consequenties;
- Het voeren van periodieke budgetgesprekken met budgethouders en projectleiders;
- opstellen van de planning & control producten, zoals begroting, najaarsrapportage en jaarstukken;
- Begeleiden van de werkzaamheden van de accountant (interim controle, subsidiecontroles, jaarrekeningcontrole);
- Werkzaamheden in het kader van de vennootschapsbelastingplicht.

Product		Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Financiën	Lasten	111.097	110.700	120.700	119.027	1.673 V
	Baten	-	-	-	-	-
Saldo		(111.097)	(110.700)	(120.700)	(119.027)	1.673 V

Kredieten

Naam krediet	Sluitdatum	Totaal krediet	Realisatie t/m 2018	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Realisatie t/m 2019	Restant krediet	% lussen t.o.v. totaal krediet
		(A)	(B)		(C)			
Werkbudget Groenalliantie	2021	20.000	0	500	500	500	19.500	3%
- Dekking uit Investeringsreserve RP		10.000	0	500	500	500	9.500	
- Dekking uit Investeringsreserve KW		10.000	0	0	0	0	10.000	
Opdrachtdefinitie duurzaamheid	2020	35.000	0	0	0	0	35.000	0%
- Dekking uit Investeringsreserve GA		35.000	0	0	0	0	35.000	
Ontwikkel- en beheerplan Groenalliantie	2020	75.000	0	0	0	0	75.000	0%
- Dekking uit Algemene reserve GA		75.000	0	0	0	0	75.000	
Totaal Overhead		130.000	0	500	500	500	129.500	
- Dekking uit Algemene reserve GA		75.000	0	0	0	0	75.000	
- Dekking uit Investeringsreserve RP		10.000	0	500	500	500	9.500	
- Dekking uit Investeringsreserve KW		10.000	0	0	0	0	10.000	
- Dekking uit Investeringsreserve GA		35.000	0	0	0	0	35.000	

Toelichting:

Werkbudget Groenalliantie

De gebiedsadviescommissies voor de Krimpenerwaard en Reeuwijkse Plassen e.o. vergaderen doorgaans 2 x per jaar voorafgaand aan het Algemeen Bestuur. Er wordt geadviseerd over nieuwe investeringen in de gebieden. Hierbij gaat het met name over de investeringsvoorstellen in het kader van het Programma Kwaliteitsimpuls Recreatiegebieden Groenalliantie. Omdat het accent in 2019 vooral lag op uitvoering, hebben de gebiedsadviescommissies in 2019 één keer vergaderd. Op 16 juli 2019 hebben de gebiedsadviescommissies een externe spreker ingehuurd in het kader van marketing. Hierdoor is een deel van het krediet benut. Het resterende krediet blijft in stand en zal worden verlengd naar 2021.

Beleid- en handelingskader duurzaamheid

Het beleids- en handelingskader duurzaamheid dient ertoe om Groenalliantie in de rol van locatieverschaffer van grond beter gesteld te doen staan voor de beoordeling van kansen, ontwikkelingen en opgaven, die vanuit de landelijke, provinciale en regionale doelstellingen op Groenalliantie afkomen. Het project start in 2020 en zal naar verwachting in datzelfde jaar worden opgeleverd.

Opstellen Ontwikkel- en beheerplan Groenalliantie

Het bestuur heeft in juli 2019 opdracht gegeven om een Ontwikkel- en beheerplan op te stellen. Het plan moet voor het nastreven van de GA-doelstellingen en de uitoefening van taken een handelingskader bieden op strategisch en tactische niveau. Het plan zal voor het werkgebied en in het bijzonder voor de acht beheergebieden bestaan uit a) een beschrijving van de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving b) de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik en het beheer en c) de hoofdzaken van het te voeren integrale beleid.

Voor het uitvoeren of doen uitvoeren van de visie zal een meerjaren investeringsagenda worden opgesteld. In het investeringsagenda staan alleen projecten en initiatieven die inhoudelijke maatschappelijke of politiek-bestuurlijke aanleiding kennen binnen een planhorizon van acht jaar.

Het plan zal tevens kaders bieden voor samenwerking met andere partijen.

Mutaties in reserves

Onttrekkingen aan reserves	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
- Dekking uit Investeringsreserve GA Evaluatie tripartiete overeenkomst	12.420				0
- Dekking uit Investeringsreserve RP Werkbudget Groenalliantie		5.000	500	500	0
- Dekking uit Investeringsreserve KW Werkbudget Groenalliantie		5.000	0		0
Totaal	12.420	10.000	500	500	0

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd/ingekrompen moet worden.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van de toereikendheid van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

* De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 80%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 20% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

Risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden* H / M / L	Impact (uitgaande van vier jaar)
1. Eindafrekening verstrekte subsidies	Bij de eindafrekening van een project worden door subsidiegever niet alle gemaakte kosten vergoed.	€ 100.000	L	€ 20.000
2. Invoering vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen (VPB) per 1 januari 2016	Verhoging incidentele en structurele lasten. Invoering VPB heffing	PM	M	PM
3. Meerjarige dekking begroting na uittreding provincie Zuid-Holland	Financiering exploitatie tekort door uittreding provincie Zuid-Holland vanaf 2026; aannahme is 25% of meer.	€ 456.857	H	PM
4. economisch grondzaken	Incidenteel & structureel	PM	M	PM

Risico 1: Subsidietoekenningen en –afrekeningen

De Groenalliantie heeft enkele projecten lopen die deels gefinancierd worden door subsidiebijdragen. Subsidieverstrekkingen letten bij de aanvraag, voortgangsrapportages en bij de definitieve afwikkeling scherp op de motivatie en inhoudelijke toelichtingen en onderbouwingen. Door onvoorziene omstandigheden kan het voorkomen dat het niet mogelijk is om binnen het gestelde budget te blijven of dat er niet subsidiabele kosten gemaakt moeten worden om het project toch uit te kunnen voeren. Het verkrijgen van subsidies en het naleven van subsidievoorwaarden (inhoudelijk, financieel en naleving van termijnen) geeft een risico. De omvang van de uitvoeringsplannen van de kwaliteitsimpuls wordt deels bepaald door de toekenning van subsidies. Het subsidierisico wordt als € 100.000 ingeschat met kans van optreden Laag.

Risico 2: Invoering Vennootschapsbelasting (Vpb) voor overheidsondernemingen

Met ingang van 1 januari 2016 is de Vpb-plicht voor overheidslichamen, waaronder gemeenschappelijke regelingen, ingevoerd. De vennootschapsbelastingrisico's zijn in een extern advies ten behoeve van alle recreatieschappen in beeld gebracht. Daarbij is uitgegaan van de begroting 2015 en de realisatie 2016. De kern van het advies is als volgt. Per activiteit of cluster van activiteiten is beoordeeld of met de uitvoering van de betreffende activiteit een onderneming in fiscaalrechtelijke zin wordt gedreven. Er is sprake van een fiscale onderneming indien aan elk van de volgende drie voorwaarden is voldaan:

1. Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
2. Deelname aan het economisch verkeer;
3. Winstoogmerk en/of concurrentie.

Voor een aantal activiteiten, dat valt onder economisch beheer (huren en erfpacht) is waarschijnlijk geen sprake van een fiscale onderneming, omdat geen sprake is van deelname aan het economisch verkeer. Aan dit criterium is niet voldaan aangezien de activiteiten beperkt zijn tot 'normaal vermogensbeheer'. In dit geval kan worden gesteld dat sprake is van normaal vermogensbeheer, omdat er slechts beperkt arbeid wordt verricht en er geen causaal verband is tussen arbeid en rendement.

Voor de overige activiteiten is ook geen sprake van een fiscale onderneming omdat geen sprake is van structurele vermogensoverschotten dan wel wordt het standpunt ingenomen dat een vrijstelling kan worden toegepast, zodat geen vennootschapsbelasting is verschuldigd.

Aangezien de inhoud van het advies (nog) niet is afgestemd met de Belastingdienst, blijft de vennootschapsbelasting een risico. Dit is echter niet te kwantificeren en wordt derhalve beschouwd als een PM-post.

Risico 3: Meerjarige financiering na uittreding provincie Zuid-Holland

De komende 7 jaar zijn er voor de dekking van de exploitatie van Groenalliantie geen financiële zorgen te verwachten. De financiële continuïteit voor de exploitatie is t/m 2021 voor 100% en daarna t/m 2025 voor 90% geborgd. Vanaf 2022 moet het bestuur van Groenalliantie rekening houden met 10% kostenbesparing op de exploitatie. Door de omvang van de verhoging van de deelnemersbijdrage in 2022 vangt het werkgebied Krimpenerwaard het begrotingstekort op dat met ingang van 2022 ontstaat, omdat ingevolge de Uittreedovereenkomst met de provincie de begrotingssubsidie in dat jaar structureel met 10% daalt (van 57 % naar 47%). Aan de hand van

een monitoring en evaluatie van de beschikbare middelen wordt door de provincie in 2020 bepaald waarvoor en onder welke voorwaarden het flexibele deel van het budget per 2022 beschikbaar wordt gesteld. De eerste ambtelijke contacten zijn inmiddels gelegd. Dit wordt schapsbreed opgepakt. De periode na 2025 vraagt naar verwachting om meer keuzes en maatregelen. Het risico is vooralsnog hoog ingeschat en de aanname is dat er vanaf 2026 tenminste 25% minder structureel wordt ontvangen.

Risico 4: Economische grondzaken

Een algemeen risico van het zijn van grondeigenaar is bodemverontreiniging. Er kunnen milieuverontreinigingen aanwezig zijn die momenteel niet bij de Groenalliantie bekend zijn en waarvan de veroorzaker na ontdekking niet kan worden aangesproken. In een aantal gevallen kan het schap echter wel verantwoordelijk gehouden worden voor de kosten van sanering. De kosten hiervoor zullen pas bekend worden wanneer een dergelijke milieuverontreiniging wordt aangetroffen. Wanneer er nieuwe ontwikkelingen komen voor bestaande gebieden, zal nagegaan moeten worden of er vervuiling is. Indien er sprake is van vervuiling zal eerst een saneringsplan moeten worden opgesteld.

Als gevolg van de eerdere economische crisis is het niet uitgesloten dat een van de relaties van het schap om een canonverlaging zal vragen. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat de inkomsten naar beneden bij gesteld moeten worden of dat de overeenkomst ontbonden moet worden en zo wenselijk naar een nieuwe relatie gezocht moet worden.

Op gronden die in erfpacht met accessoir opstalrecht zijn uitgegeven is het de erfpachter toegestaan een opstal te vestigen op de in de erfpacht opgenomen percelen. Meerdere contracten bevatten een clause die bepaalt dat bij beëindiging van het erfpacht- opstalakte door het recreatieschap, het recreatieschap verplicht kan worden de opstal tegen de dan geldende waarde over te nemen van de erfpachter. Dat betekent dat het recreatieschap in de toekomst mogelijk verplicht zou kunnen worden om bij het opzeggen van de erfpachtakte de opstallen over te nemen. De hieruit voortvloeiende liquiditeitsbehoefte kan vooruitziend niet op redelijke wijze bepaald worden.

COVID-19 (Corona)

Zoals toegelicht in 'Inleiding van de jaarrekening' hebben de Covid-19-uitbraak en maatregelen die door diverse overheden naar aanleiding daarvan zijn genomen om het virus in te dammen geen negatieve gevolgen gehad voor de Groenalliantie tot en met de maand maart van 2020. Naast de reeds bekende effecten leidt de macro-economische ontwikkeling tot verstoring van de economische activiteiten en is het onbekend wat de eventuele gevolgen op langere termijn zijn voor onze bedrijfsactiviteiten. De schaal en duur van deze pandemie blijven onzeker, maar zullen naar verwachting geen grote gevolgen hebben voor onze bedrijfsactiviteiten. De belangrijkste risico's zijn:

- Toeleveringsketen: Het risico op vertraging bij onze belangrijkste ketenpartners, de aannemers, is zeer beperkt. Zij kunnen de produktiewerkzaamheden doorgang laten vinden. Voor de externe leveranciers geldt hetzelfde beeld.
- Omzet en resultaat: Vooralsnog wordt geen materieel effect op omzet en resultaat verwacht.
- Overheidssteun: De Groenalliantie valt vooralsnog niet onder de door de overheid aangekondigde steunmaatregelen.

- Financiering en liquiditeit: in de jaarrekening 2019 is onze financierings- en liquiditeitspositie van de onderneming opgenomen. Hieruit blijkt dat het risico dat de Groenalliantie onvoldoende in staat zijn aan haar korte termijn verplichtingen te voldoen, ook als rekening gehouden wordt met de gevolgen van Covid-19, uiterst klein is.
- Interne beheersing: De bestaande autorisaties, mandaatstructuur in onze financiële processen blijft gecontinueerd en zorgt ervoor dat het risico op fouten of fraude hiervan geen gevolgen ondervindt.

Continuïteit: Zoals toegelicht in de jaarrekening zijn wij op dit moment niet van mening dat de gevolgen van het Covid-19-virus een materieel negatief effect zullen hebben op onze financiële conditie of liquiditeit van de Groenalliantie i.c. er is geen sprake van een continuïteitsrisico.

Ratio Weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen wordt berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Rekening houdend met de resterende claims bedraagt de Algemene Reserve € 1,4 mln. De gekwantificeerde risico's bedragen ca. € 20.000. Daarmee is de ratio van het Weerstandsvermogen uitstekend te noemen.

Kengetallen BBV

In het BBV (=financiële regelgeving voor gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen) staat dat er in de jaarstukken enkele kengetallen moeten worden opgenomen.

De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Rekening 2019
netto schuldquote	-222%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-222%
solvabiliteitsratio	64%
structurele exploitatieruimte	11%

Deze kengetallen geven enig inzicht in de financiële positie en de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de organisatie.

De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Bij de "netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen" worden ook de verstrekte leningen meegenomen. Een negatieve schuldquote geeft in feite aan dat er per saldo geen sprake is van een schuld. Ten opzichte van 2018 (-233%) is de positie verslechterd. Dit komt met name door de uitgaven aan kredieten in verband met eigen investeringen.

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het schap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Ten opzichte van 2018 (65%) is de solvabiliteitsratio ongeveer gelijk gebleven met 64%.

Het kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit wordt in het kengetal als percentage van de totale baten uitgedrukt. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten. Het percentage is positief, wat betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande lasten voor meerjarig duurzaam onderhoud.

De geplande lasten van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de voorziening verantwoord.

Jaarlijks worden de geplande lasten, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Elke vier jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is. In 2019 heeft een nieuwe herijking plaatsgevonden, welke 2020 doorgevoerd wordt.

De onttrekking aan de voorziening Groot Onderhoud in 2019 bedraagt € 414.231 (incl p) inclusief de doorgeschoven werkzaamheden uit 2018. De werkelijke lasten zijn verantwoord op de Voorziening Groot Onderhoud. De prognose van 2019 was € 1.075.700 (incl p). Het verschil tussen de prognose en de werkelijke onttrekking is circa -/- € 540.000 (excl p) en is veroorzaakt door de volgende redenen:

1.	De beschikbare capaciteit is in 2019 ook ingezet is voor de afronding van een aantal projecten Groot Onderhoud dat doorgeschoven was uit 2018 voor € 65.000. Het betrof het uitvoeren van groot onderhoud in 2019 aan bruggen en steigers.	+ € 65.000
2.	Verlaging lasten van Bos en Bepanting in 2019 van € 47.000 welke wordt doorgeschoven naar 2020, hier is rekening mee gehouden in de voorziening.	-/- € 47.000
3.	Verlaging lasten gras van € 26.000, doordat werkzaamheden Elfhoeven niet uitgevoerd zijn, vanwege aankomende projecten in het kader van herinrichting Elfhoeven.	-/- €26.000

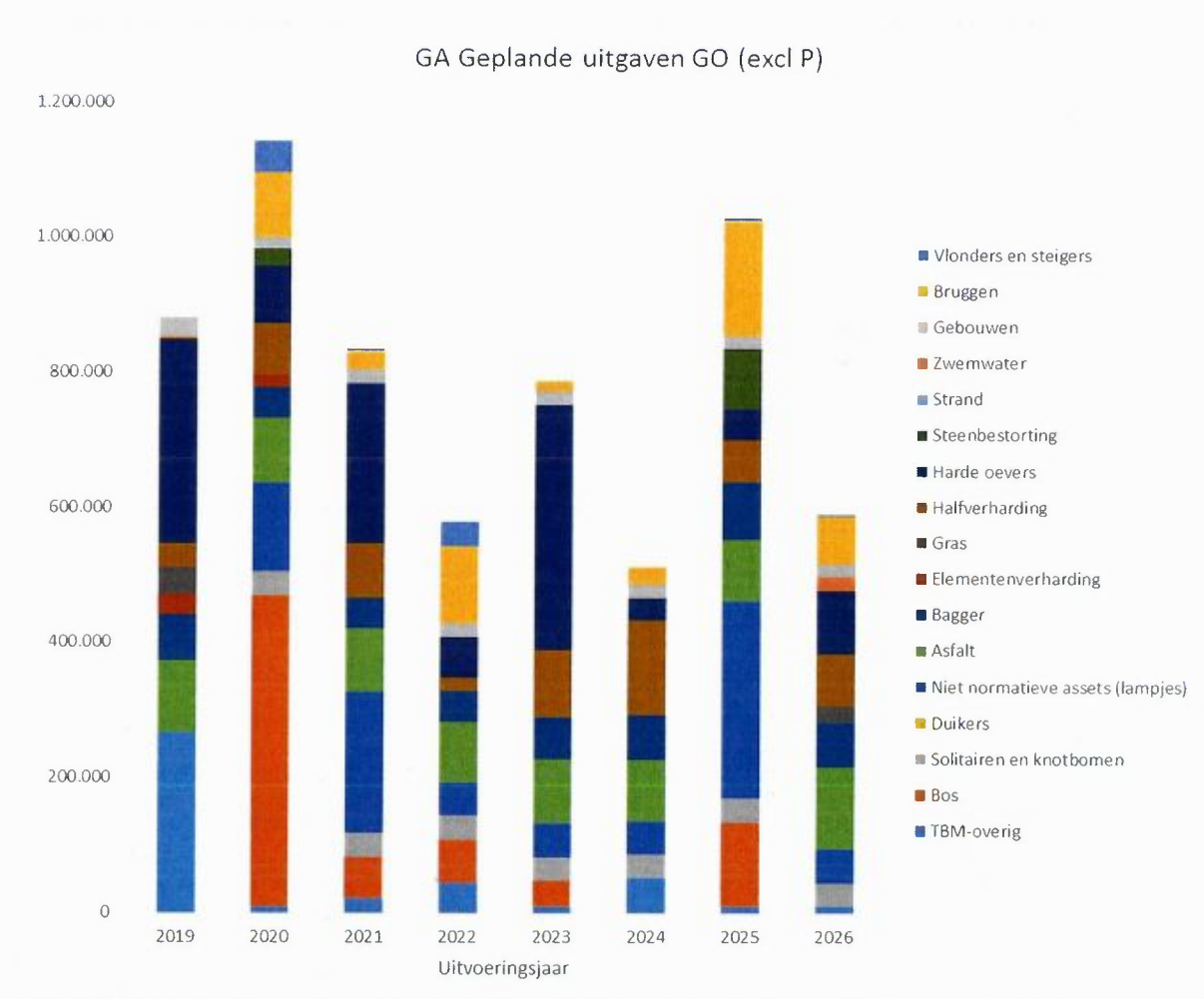
4.	Minder lasten van €32.000 aan de categorie bagger door aanbestedingsvoordeel.	-/- € 32.000
5.	Lagere lasten € 250.000 met betrekking tot harde oevers in 2019. Er zijn werkzaamheden gecombineerd en ná afronding boswerk gepland (Gouwebos). Er wordt € 95.000 doorgeschoven naar 2020.	-/- € 250.000
6.	Lagere lasten bij de categorie Asfalt van € 94.500. Dit wordt met name veroorzaakt doordat € 87.000 doorgeschoven is naar 2020. Dit komt doordat de weersomstandigheden de uitvoering van het werk verhinderden.	-/- € 94.500
7.	Voor halfverharding is € 25.500 minder uitgegeven, dit wordt volledig doorgeschoven naar 2020, hiermee is rekening gehouden in de voorziening. De werkzaamheden aan de halfverharding in het Gouwebos konden pas plaatsvinden nadat de werkzaamheden aan de essentaksterfte hadden plaatsgevonden. Deze werkzaamheden zijn in december 2019 pas afgerond.	-/- € 25.500
8.	Voor het onderdeel duikers is ongeveer € 89.000 minder uitgegeven en wordt € 11.300 doorgeschoven naar 2020. Dit komt doordat de weersomstandigheden de uitvoering van het werk verhinderden. De aanlegkosten waren in 2019 vele malen lager omdat er goedkoper ingekocht kon worden (recycling).	-/- € 89.000
9.	Diverse posten Groot onderhoud van € 41.000 lagere lasten in 2019.	-/- € 41.000

Onderstaande tabel laat het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud zien (incl p) voor de komende jaren, inclusief de herijking welke 2019 is uitgevoerd.

STAND VOORZIENING	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Stand voorziening 1 januari	2.607.353	3.034.622	2.159.413	1.982.567	2.119.602	2.000.133	2.217.955	1.805.487
Dotatie	841.500	841.500	841.500	841.500	841.500	841.500	841.500	841.500
Onttrekking	414.231	1.716.710	1.018.346	704.465	960.969	623.678	1.253.968	720.137
Stand voorziening 31 december	3.034.622	2.159.413	1.982.567	2.119.602	2.000.133	2.217.955	1.805.487	1.926.849

Nb: De onttrekking 2019 is inclusief de vanuit 2018 doorgeschoven GO werken, de onttrekking 2020 is inclusief de vanuit 2019 doorgeschoven GO werken.

Het meerjarig onderhoudsplan is gerelateerd aan het Terrein Beheer Model en de daarin opgenomen doeltypes. Sommige doeltypes kennen fluctuaties in de lasten en vragen een planning met een meerjarenperspectief. Deze doeltypes zijn ondergebracht in specifieke categorieën, zoals baggeren of asfalt. In onderstaande staafdiagrammen zijn de geplande lasten (alleen de materiële lasten) op de verschillende categorieën weergegeven.

De meerjarenplanning Groot Onderhoud laat voor de komende jaren (2019-2026) enkele grote pieken zien in de geplande lasten. Dit inzicht in de werkvoorraad stelt de organisatie in staat ruim op tijd op de benodigde capaciteit te sturen. Daarnaast zijn grote delen van dit werk uitbesteed aan derden en wordt goed gekeken of werkzaamheden kunnen worden gebundeld. Deze maatregelen minimaliseren de kans op capaciteitsproblemen.

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden/schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is bij ministeriele regeling vastgesteld op 8,5% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Er is voldaan aan de kasgeldlimiet, aangezien er per saldo geen sprake is van een kortlopende schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's.

De renterisiconorm is voor de Groenalliantie niet van toepassing, aangezien er geen sprake is van opgenomen geldleningen.

Schatkistbankieren

Bij het schatkistbankieren wordt dagelijks het saldo bij een vastgesteld drempelbedrag overgeboekt op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Omgekeerd kan het saldo ook worden aangevuld ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het schap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten. In 2019 is de drempel van € 250.000 niet overschreden. Zie verder het overzicht in de toelichting op de balans, onderdeel Schatkistbankieren.

EMU saldo

De berekening van het EMU-saldo is op transactiebasis. Dit betekent dat de daadwerkelijke betaling van belang is. De berekeningswijze is vergelijkbaar met het kasstelsel, dat voor het Rijk van toepassing is. De decentrale overheden, waaronder gemeenschappelijke regelingen, voeren echter een administratie uit op basis van het baten-lastenstelsel. Dit stelsel is voor de decentrale overheden verplicht op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten). Het EMU-saldo wordt berekend door, afhankelijk van de kasmutatie, bij het exploitatiesaldo enkele posten op te tellen of af te trekken.

Berekening EMU-saldo 2019 (X 1.000)

Omschrijving	Telling	Jaarstukken
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	+/+	-29
Afschrijvingen tlv de exploitatie	+/+	64
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	+/+	420
Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-/-	1.350
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht op investeringen in (im)materiële vaste activa	+/+	0
Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken	-/-	0
Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	-/-	0
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-/-	0
Aandeel in EMU-saldo		-895

4.4 Grondbeleid

Binnen het bestaande grondbeleid staan de volgende uitgangspunten centraal:

- Grond is een middel en geen doel;
- Bij en met de inzet van grond wordt financiële optimalisatie nagestreefd;
- Bij en met de inzet van grond wordt samenwerking met gebiedspartijen gezocht;
- Hoewel de Groenalliantie zelf geen grond- of opstalexploitaties voert, heeft zij in haar aanpak een actieve houding. Hierbij stuurt zij – in samenwerking met de andere gebiedspartijen – actief op programmering, kostenbeheersing en opbrengstoptimalisatie;
- De Groenalliantie werkt innovatief en extern gericht, zoekt naar nieuwe verbanden en geeft waar mogelijk ruimte aan nieuwe technologieën en duurzame toepassingen;
- De Groenalliantie zet in op risicomanagement dat past bij het specifieke risicoprofiel. Daarbij geldt dat de Groenalliantie in beginsel niet risicodragend deelneemt in gebieds- en vastgoed)ontwikkelingen en niet zelf grond- of opstalexploitaties voert, en
- Bij de inzet van grond en vastgoed werkt het schap transparant en marktconform.

Financieel

Naast het algemene uitgangspunt van financiële optimalisatie is de inzet vooral gericht geweest op het behoud van het huidige niveau van inkomsten in de schapsbegroting. Er zijn thans geen signalen dat de financiële positie van op schapsgronden gevestigde ondernemingen onder druk staat.

4.5 Bedrijfsvoering

Groenalliantie is een bestuurlijke organisatie en heeft geen eigen personeel in dienst. Uitvoering van de eigen kerntaken vereist derhalve een derde uitvoerende partij. Dit is Staatsbosbeheer. De samenwerking is eind 2018 verlengd tot en met 2025. Bij de samenwerkingsovereenkomst hoort een volmacht- en mandaatlijst.

In 2019 is een professionaliseringsslag gemaakt met betrekking tot de spendanalyse. Waar dit in 2018 tot vertraging bij de eindejaarscontrole leidde, is de spendanalyse afgelopen jaar naar een hoger plan getrokken door extra aandacht en investering in de kwaliteit. Dit heeft geleid tot een positief effect op de doorloop op de controle. In het afgelopen jaar heeft de professionalisering van het opleidingstraject zich voornamelijk gericht op de regelgeving omtrent BTW en VPB. Hiervoor zijn door een extern deskundige partij cursussen gegeven om het kennisniveau van de medewerkers te vergroten. Deze professionalisering zal door Staatsbosbeheer in 2020 een vervolg krijgen. Zodoende wordt geborgd dat de kennis en kunde binnen de organisatie up to date blijft. Verder is er door het aantrekken van een aparte projectcontroller een kwaliteitsimpuls gegeven aan projectcontrol.

De personele component van de dienstverlening door Staatsbosbeheer in 2019 blijkt uit de volgende tabel.

Productomschrijving	Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Ontwikkeling	Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Totaal
Gebiedsbeheer	560.500				560.500
Economisch beheer	23.600				23.600
Regelgeving & handhaving	146.100				146.100
Communicatie	46.000				46.000
Planvorming & gebiedsontwikkeling		188.000			188.000
Marketing & productontwikkeling		15.300			15.300
Bestuursproducten				247.000	247.000
Juridische ondersteuning & advisering				9.000	9.000
Financiën				97.300	97.300
Subtotaal	776.200	203.300	0	353.300	1.332.800
Dienstverlening in uitgaven voorziening					
Groot Onderhoud	72.763				72.763
Dienstverlening inzake kredieten		207.843			207.843
Totaal	848.963	411.143	0	353.300	1.613.406

JAARREKENING 2019

5.1 Balans per 31 december 2019

ACTIVA	31 december 2019	31 december 2018
Vaste activa		
Materiële vaste activa	3.053.521	1.767.553
Investerings in de openbare ruimte met een economisch nut	-	-
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	3.053.521	1.767.553
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	9.078.608	10.658.615
Vorderingen op openbare lichamen	15.209	180.410
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < dan 1 jaar	8.956.663	10.377.669
Overige vorderingen	106.736	100.536
Liquide middelen	189.673	27.353
Banksaldi	189.673	27.353
Overlopende activa	513.056	125.665
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	265.228	8.000
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	247.828	117.665
Totaal	12.834.858	12.579.186

PASSIVA	31 december 2019	31 december 2018
Vaste passiva		
Eigen vermogen	8.201.750	8.230.317
Algemene reserve	2.758.011	2.771.865
Bestemmingsreserves	5.044.172	5.286.550
Gerealiseerde resultaat	399.567	171.902
Voorzieningen	3.151.053	2.731.061
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	3.034.622	2.607.353
Voorzieningen van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	116.431	123.708
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar	102.012	587.394
Overige schulden	102.012	587.394
Overlopende passiva	1.380.043	1.030.414
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	403.666	256.138
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	975.419	773.929
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	958	347
Totaal	12.834.858	12.579.186

4.2 Overzicht van baten en lasten 2019

Programma	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Lasten					
Programma Beheer, Onderhoud en Exploitatie	2.716.346	3.063.508	3.124.008	2.767.934	356.074 V
Programma Ontwikkelingen	198.800	203.300	203.300	203.300	-
Algemene dekkingsmiddelen	423	6.500	6.500	309	6.191 V
Overhead	375.753	396.100	406.100	385.175	20.925 V
Totaal lasten	3.291.321	3.669.408	3.739.908	3.356.718	383.190 V
Baten					
Programma Beheer, Onderhoud en Exploitatie	479.539	445.700	474.350	489.034	14.684 V
Programma Ontwikkelingen	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	3.173.871	3.204.726	3.246.576	3.246.574	2 N
Overhead	-	-	-	-	-
Totaal baten	3.653.410	3.650.426	3.720.926	3.735.608	14.682 V
Saldo gewone bedrijfsvoering	362.089	(18.982)	(18.982)	378.890	397.872 V
Kredieten					
Lasten kredieten	525.938	21.066	3.866.742	410.456	3.456.286 V
Baten kredieten (bijdragen derden)	287.431	-	1.044.823	3.000	1.041.823 N
Saldo kredieten	(238.507)	(21.066)	(2.821.919)	(407.456)	2.414.463 V
Totaal saldo van baten en lasten	123.582	(40.048)	(2.840.901)	(28.566)	2.812.335 V
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves					
Toevoeging reserves	970.090	-	426.322	426.322	-
Onttrekking reserves	1.018.410	40.048	3.267.223	854.455	2.412.768 N
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	48.320	40.048	2.840.901	428.133	2.412.768 N
Gerealiseerd resultaat	171.902	-	-	399.567	399.567 V

Het overzicht van lasten en baten is als volgt opgebouwd:

Reguliere lasten en baten bedrijfsvoering

Dit onderdeel betreft de exploitatielasten en -baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in dezelfde vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.

Diverse lasten en baten bedrijfsvoering

In tegenstelling tot de reguliere lasten en baten komen deze exploitatielasten en -baten slechts incidenteel voor door de aard hiervan en/of de oorzaak. Het gaat hierbij om o.a. de effecten van periodieke herzieningen van voorzieningen, de financiële consequenties van uitspraken op beroeps- en bezwaarschriften die niet voorzien kunnen worden en terugontvangen bedragen. Deze zaken, welke niet zijn begroot, worden separaat gepresenteerd om de vergelijkbaarheid over de jaren heen eenvoudiger te maken.

Kredieten

De kredieten hebben betrekking op uitgaven gerelateerd aan activiteiten die zorgen voor veranderingen in de natuur- en recreatiegebieden, zoals investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze uitgaven worden gedekt vanuit bijdragen derden (subsidies, bijdragen) en/of onttrekkingen aan de algemene of bestemmingsreserves.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Dit onderdeel omvat alle mutaties (stortingen en onttrekkingen) in de reserves.

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften, die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de wet Normering, bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector daarvoor geven. Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en passiva gepresenteerd in afgeronde bedragen van € 1.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en lasten worden verantwoord tot hun brutobedrag.

Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de daarop verrichte lineaire afschrijvingen. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De afschrijvingen geschieden op basis van de verkrijgings- of aanschaffingsprijs en de geschatte economische levensduur. De afschrijving op het actief start per 1 januari van het kalenderjaar volgend op het jaar van aanschaf c.q. volledige egalisatie van de investering.

De volgende richtlijnen zijn grotendeels gehanteerd voor de afschrijvingstermijnen:

- gronden en terreinen	geen afschrijving
- bedrijfsgebouwen	25, 30 of 35 jaar
- grond- weg- en waterbouwkundige werken	10-35 jaar
- machines, apparaten en installaties	4,5,6,7,10 of 15 jaar
- overige materiele vaste activa	afhankelijk van de gebruiksduur

Het BBV onderscheidt de navolgende investeringen:

- Investerings met economisch nut
- Investerings met maatschappelijk nut in de openbare ruimte

Investerings met economisch nut

Investerings hebben een economisch nut wanneer ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Investerings met economisch nut boven € 25.000 worden geactiveerd.

Investerings met maatschappelijk nut in de openbare ruimte

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut moeten door gewijzigde regelgeving per 1 januari 2018 worden geactiveerd. De richtlijn is dat Investerings met maatschappelijk nut boven € 25.000 per component worden geactiveerd.

Indien investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd, vindt de afschrijving hiervan eveneens lineair plaats. Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die voor het begrotingsjaar 2019 zijn gedaan. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangegeven welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek. In 2019 zijn er nog geen maatschappelijk nut investerings afgeschreven.

Gronden uitgegeven in erfpacht

Voor de in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwig durende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De vorderings worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De banksaldi worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa (nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen) worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Dit betreft de Algemene Reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat.

Voorzieningen

De onderhoudsregalisatievoorzienings zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren grootonderhoud aan de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

De voorzienings van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer, de netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva
Deze posten worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.4 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings	Extra afschrijvingen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2019
Gronden en Terreinen Krimpenerwaard	641.624	2.160	0	0	0	0	643.784
Gronden en Terreinen Reeuwijkse Plassen	372.969	0	0	0	0	0	372.969
Grond- weg- en waterbouwkundige werken KW	290.409	0	0	50.494	0	0	239.915
Grond- weg- en waterbouwkundige werken RP	101.157	0	0	13.196	0	0	87.961
Ten laste van Afschrijvingsreserve:							
Grond- weg- en waterbouwkundige werken GA	0	74.298	0	0	0	0	74.298
Grond- weg- en waterbouwkundige werken KW	331.551	950.482	0	0	0	0	1.282.033
Grond- weg- en waterbouwkundige werken RP	29.842	322.718	0	0	0	0	352.560
	1.767.553	1.349.659	0	63.690	0	0	3.053.521

Waarvan:

Krimpenerwaard

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings	Extra afschrijvingen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2019
Gronden en Terreinen	641.624	2.160	0	0	0	0	643.784
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	290.409	0	0	50.494	0	0	239.915
Ten laste van Afschrijvingsreserve:							
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	331.551	950.482	0	0	0	0	1.282.033
	1.263.585	952.642	0	50.494	0	0	2.165.733

Reeuwijkse Plassen

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings	Extra afschrijvingen	Afschrijvingen	Bijdrage van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2019
Gronden en Terreinen	372.969	0	0	0	0	0	372.969
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	101.157	0	0	13.196	0	0	87.961
Ten laste van Afschrijvingsreserve:							
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	29.842	322.718	0	0	0	0	352.560
	503.968	322.718	0	13.196	0	0	813.490

Van de gronden die in eigendom zijn van de Groenalliantie (totaal 773,23 hectaren) is een deel uitgegeven in erfpacht, met name aan exploitanten. Dit leidt jaarlijks tot erfpachtopbrengsten. Met deze exploitanten zijn langdurige erfpachtcontracten afgesloten.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar

Vorderingen op openbare lichamen

	2019	2018
Debiteuren	15.209	180.410
Totaal	<u>15.209</u>	<u>180.410</u>

De vorderingen betroffen in 2018 vooral de doorbelasting van het 4^e kwartaal 2018 aan de deelnemers in het schap.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar.

	2019	2018
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	8.956.663	10.377.669
	<u>8.956.663</u>	<u>10.377.669</u>

Sinds 2014 is het schatkistbankieren van toepassing. Hieronder zijn de bedragen weergegeven die op kwartaalbasis in de schatkist zijn aangehouden en de drempel die van toepassing is. De drempel is in 2019 niet overschreden.

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)				
	Verslagjaar			
Drempelbedrag	250			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	33	40	29	80
Ruimte onder het drempelbedrag	-217	-210	-221	-170
Overschrijding van het drempelbedrag				

In de loop van 2015 is geregeld dat op de bankrekening van het schap niet meer saldo kan staan dan het drempelbedrag. Dagelijks wordt het saldo bij een vooraf vastgesteld bedrag automatisch overgeboekt (afoming) naar de rekening-courant die het schap heeft bij 's Rijks schatkist.

Overige vorderingen

	2019	2018
Debiteuren	106.736	100.536
Per saldo	<u>106.736</u>	<u>100.536</u>

Liquide middelen

Banksaldi

Bank Nederlandse Gemeente

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	189.673	27.353
	<u>189.673</u>	<u>27.353</u>

Het banksaldo is de stand ultimo van het jaar.

Overlopende activa

- Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkering met een specifiek bestedingsdoel.

Ontvangen van Overige Nederlandse overheidslichamen

Project	Saldo 1-1-2019	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2019
Uitbreiding wandelroutenetwerk	8.000		8.000	0
Kwaliteitsimpuls Loetbos		29.200		29.200
Kwaliteitsimpuls Krimpenerhout		100.063		100.063
Quick Wins speelplaatsen GH, Gouwebos en RP		26.300		26.300
Staatsbosbeheer proceskosten		109.665		109.665
Totaal	8.000	265.228	8.000	265.228

- Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Door te berekenen kosten SBB	406	13.605
Nog te ontvangen bedragen	1.324	1.791
BCF	<u>246.133</u>	<u>102.269</u>
Totaal	<u>247.828</u>	<u>117.665</u>

De post BCF betreft de nog door te belasten compensabele btw aan de deelnemers in het schap.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het verloop van de reserves in 2019 wordt in het hierna volgende overzicht weergegeven.

	Stand per 01-01-2019	Bestemming Resultaat 2018	Toevoegingen in 2019	Onttrekkingen in 2019	Stand per 31-12-2019	Claims na 2019
Algemene Reserve	2.771.865	0	0	13.854	2.758.011	1.359.506
Bestemmingsreserves						
Investeringsreserve GA	250.021	171.902	0	28.798	393.125	124.866
Investeringsreserve compartiment RP	280.617		426.322	500	706.439	553.241
Investeringsreserve compartiment KW	3.092.091		0	384.982	2.707.109	1.293.126
Reserve kwaliteitsimpuls recreatiegebieden KW	795.141		0	0	795.141	534.806
Vervangingsinvesteringen Reserve GA	0		0	0	0	0
Vervangingsinvesteringen Reserve RP	22.000		0	0	22.000	0
Vervangingsinvesteringen Reserve KW	85.400		0	0	85.400	0
Afschrijvingsreserve	761.280		0	426.322	334.958	334.958
totaal bestemmingsreserves	5.286.550		426.322	840.602	5.044.172	2.840.996
Totaal	8.058.415	0	426.322	854.456	7.802.183	4.200.503

 ALGEMENE RESERVE GA

De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

	2019	2018
Saldo 1 januari	2.771.865	2.419.225
Bij: bestemming resultaat		179.271
Bij: Toevoegingen	0	208.810
Af: Onttrekkingen	13.854	35.441
Saldo 31 december	<u>2.758.011</u>	<u>2.771.865</u>

Specificatie onttrekkingen:

Kredieten

- Gemarkeerde wandelroutes KW

13.854

Totaal onttrekkingen

13.854

In het totaal van de algemene reserve is € 96.265 voor de Risicoreserve Provincie Zuid-Holland gevormd. Het bestuur kan deze onder andere gebruiken voor onvoorziene overschrijdingen van de begrotingen of onvoorziene uitgaven.

BESTEMMINGSRESERVES

a) Investeringsreserve GA

Het doel van de investeringsreserve is het dekken van de kosten van de afschrijvingen van nieuwe investeringen.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Saldo 1 januari	250.021	262.441
Bij: Bestemming resultaat	171.901	
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	<u>28.797</u>	<u>12.420</u>
Saldo 31 december	<u>393.125</u>	<u>250.021</u>

Specificatie onttrekkingen:

Kredieten

- Verkenning prioritaire verbindingen

21.663

- Hondenbeleid

7.134

Totaal onttrekkingen

28.797

b) Investeringsreserve compartiment RP

Het doel van de investeringsreserve is het dekken van de kosten van de afschrijvingen van nieuwe investeringen.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Saldo 1 januari	280.618	1.108.113
Bij: Toevoegingen	426.322	0
Af: Onttrekkingen	500	827.495
Saldo 31 december	<u>706.440</u>	<u>280.618</u>

Specificatie toevoegingen :

a. conform 2e begrotingswijziging

426.322

Totaal toevoegingen

426.322

Specificatie onttrekkingen:

conform 2e begrotingswijziging

Kredieten

- Werkbudget Groenalliantie

500

Totaal onttrekkingen

500

c) Investeringsreserve compartiment KW

Het doel van de investeringsreserve is het dekken van de kosten van de afschrijvingen van nieuwe investeringen.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Saldo 1 januari	3.092.091	3.235.145
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	384.982	143.054
Saldo 31 december	<u>2.707.109</u>	<u>3.092.091</u>

Specificatie onttrekkingen:

conform 2e begrotingswijziging	18.982
conform AB besluit bijdrage fietspad F441	350.000
Kredieten	
- Verlichting Weidehoeck	16.000
Totaal onttrekkingen	<u>384.982</u>

d) Reserve Kwaliteitsimpuls KW

Het doel van deze reserve is het dekken van kosten voor Kwaliteitsimpuls in het recreatiegebied Krimpenerwaard.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Saldo 1 januari	795.141	795.141
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	0	0
Saldo 31 december	<u>795.141</u>	<u>795.141</u>

e) Reserve vervangingsinvesteringen compartiment RP

Het doel van deze reserve is het dekken van de kosten van vervangingsinvesteringen.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Saldo 1 januari	22.000	22.000
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	0	0
Saldo 31 december	<u>22.000</u>	<u>22.000</u>

f) Reserve vervangingsinvesteringen compartiment KW

Het doel van deze reserve is het dekken van de kosten van vervangingsinvesteringen.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Saldo 1 januari	85.400	85.400
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Onttrekkingen	0	0
Saldo 31 december	<u>85.400</u>	<u>85.400</u>

g) Afschrijvingsreserve

Deze reserve is ingesteld ter dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de investeringen met maatschappelijk nut.

	2019	2018
Saldo 1 januari	761.280	0
Bij: Toevoegingen	0	761.280
Af: Onttrekkingen	426.322	0
Saldo 31 december	<u>334.958</u>	<u>761.280</u>

Specificatie onttrekkingen

a. conform 2e begrotingswijziging	<u>426.322</u>
Totaal onttrekkingen	<u>426.322</u>

HET GEREALISEERDE RESULTAAT

	2019	2018
Het gerealiseerde resultaat	<u>399.567</u>	<u>171.902</u>
	<u>399.567</u>	<u>171.902</u>

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2019 wordt in het hierna volgende overzicht weergegeven.

	Stand per 01-01-2019	Toevoegingen in 2019	Onttrekkingen in 2019	Stand per 31-12-2019
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.607.353	841.500	414.231	3.034.622
Voorzieningen van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	123.708	0	7.277	116.431
Totaal	2.731.061	841.500	421.508	3.151.053

ONDERHOUDSEGALISATIEVOORZIENINGEN

a) Voorziening Groot onderhoud

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig verdelen van de lasten van groot onderhoud over de jaren. Hiertoe wordt jaarlijks een gelijkblijvende dotatie ten laste van de exploitatie gebracht. De werkelijke Groot onderhoudskosten worden direct ten laste van de voorziening verantwoord.

	2019	2018
Saldo 1 januari	2.607.353	2.168.285
Bij: Toevoegingen	841.500	869.500
Af: Aanwendungen	414.231	430.432
Saldo 31 december	<u>3.034.622</u>	<u>2.607.353</u>

Specificatie toevoegingen:

dotatie cf. primaire progr.begr.	841.500
Totaal toevoegingen	<u>841.500</u>

Specificatie aanwendungen:

- Groot onderhoud	414.231
Totaal aanwendungen	<u>414.231</u>

VOORZIENINGEN VAN DERDEN VERKREGEN MIDDELEN DIE SPECIFIEK BESTEED MOETEN WORDEN

b) Voorziening afkoopsommen

In de jaarstukken 2015 is een afkoopsom verwerkt ten behoeve van toekomstig onderhoud voor het fietspad Hillekade. Deze afkoopsom is opgenomen in de Voorziening afkoopsommen.

	2019	2018
Saldo 1 januari	123.708	130.985
Bij: Toevoegingen	0	0
Af: Aanwendungen	7.277	7.277
Saldo 31 december	<u>116.431</u>	<u>123.708</u>

Specificatie aanwendungen:

- vrijval voorziening afkoopsom	7.277
Totaal aanwendungen	<u>7.277</u>

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

	2019	2018
Crediteuren	102.012	587.394
Totaal	<u>102.012</u>	<u>587.394</u>

De post crediteuren betreft de leveranties van diensten van derden.

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

	2019	2018
Nog te ontvangen facturen	403.665	30.069
Dienstverlening SBB	0	202.727
Zakelijke lasten (o.a. belastingen)	0	1.261
Terug te betalen subsidie	0	22.080
Totaal	<u>403.665</u>	<u>256.137</u>

De nog te ontvangen facturen betreft met name de factuur van de Gemeente Krimpenerwaard van €350.000 voor de bijdrage fietspad F441.

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

De specificatie van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen bedragen is als volgt:

Project	Saldo 1-1-2019	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen of terugbetaalde bedragen	Saldo 31-12-2019
Gemeente Nederlek	42.916			42.916
Gemeente Nederlek, afkoopsom meeronderhoud randen	23.335		5.833	17.502
Wandelroutenetwerk Zuidplas	3.000		3.000	0
Kwaliteitsimpuls Loetbos fase I	84.118		84.118	0
Kwaliteitsimpuls Krimpenerwaard fase I	155.934		155.934	0
Quick Wins Reeuwijkse Plassen	76.774		76.774	0
Quick Wins speelplaatsen GH en Gouwebos	100.928	69.700	170.628	0
Voorlopig ontwerp Twaalfmorgen	37.800		5.746	32.054
Voorlopig ontwerp Hoofdentree 't Weegje	48.600	2.538		51.138
VO bos, graslanden en paden Gouwebos	47.284	11.116		58.400
VO entree Goudse Hout	70.285		32.008	38.277
VO entree Reeuwijkse Hout	82.955		4.525	78.430
Reeuwijkse Hout Avonturenroute		61.000		61.000
Kwaliteitsimpuls GA		670.000	74.298	595.702
Totaal	773.929	814.354	612.864	975.419

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Langlopende verplichtingen

De meerjarige contracten zijn geïnventariseerd. Het betreft voornamelijk contracten voor groot onderhoud en meerjarige bestekken voor regulier onderhoud (bv hygiëne, gras en water).

De belangrijkste resterende verplichtingen (> € 100.000) per eind 2019 voor dit schap zijn:

- Bestek regulier onderhoud hygiëne voor de jaren 2020 tot en met 2022 in totaal €467.930.
- Bestek regulier onderhoud gras en water voor de jaren 2020 tot en met 2022 in totaal € 1.430.000.
- Samenwerkingsovereenkomst met Staatsbosbeheer tot 2026 € 9.563.285.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2019

Programma 1 – Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Programma Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Lasten					
Inrichting, beheer en exploitatie	2.511.411	2.829.808	2.890.308	2.540.863	349.445 V
Communicatie	62.136	87.400	87.400	80.971	6.429 V
Regelgeving en Handhaving	142.800	146.300	146.300	146.100	200 V
Totaal lasten	2.716.346	3.063.508	3.124.008	2.767.934	356.074 V
Baten					
Inrichting, beheer en exploitatie	479.539	445.700	474.350	489.034	14.684 V
Communicatie	-	-	-	-	-
Regelgeving en Handhaving	-	-	-	-	-
Totaal baten	479.539	445.700	474.350	489.034	14.684 V
Saldo gewone bedrijfsvoering	(2.236.807)	(2.617.808)	(2.649.658)	(2.278.900)	370.758 V
Kredieten					
Lasten kredieten	3.037	11.066	14.705	-	14.705 V
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	(3.037)	(11.066)	(14.705)	-	14.705 V
Totaal saldo van baten en lasten	(2.239.844)	(2.628.874)	(2.664.363)	(2.278.900)	385.463 V
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves					
Toevoeging reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	22.019	30.048	33.687	18.982	14.705 N
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	22.019	30.048	33.687	18.982	14.705 N
Generaliseerd resultaat	(2.217.825)	(2.598.826)	(2.630.676)	(2.259.918)	370.758 V

Het saldo is € 370.758 voordelig. Dit is met name een voordeel van € 333.574 op het onderdeel Inrichting beheer en exploitatie op het onderdeel Gebiedsbeheer (regulier onderhoud). Bij essentaksterfte is een sterk aanbestedingsvoordeel aanwezig (ongeveer €200.000). Van de ingroeieregeling is geen gebruik gemaakt (€98.000), doordat kosten nieuwe inrichting in bestaande budget meegenomen kon worden. Daarnaast aanbestedingsvoordelen op bestekken hygiëne en gras en water.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de programmaverantwoording.

Kredieten en reserves

Voor een verdere toelichting op de kredieten wordt verwezen naar de programmaverantwoording.

Onttrekking reserves

De onttrekkingen aan de reserves betreft de dekking op:

- Bijdrage aan de exploitatie voor de verminderde opbrengsten golfbaan.
- Conform de Najaarsnota heeft betrekking op canon Green.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de programmaverantwoording.

Incidentele baten			Incidentele lasten		
Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging
Erfpacht 2018	41.333	41.500	Erfpacht 2018	18.778	18.950
<i>Kredieten</i>			<i>Kredieten</i>		
-			- Diverse kredieten, zie tabel in programmaverantwoording programma 1		14.705
<i>Onttrekkingen aan reserves</i>			<i>Toevoegingen aan reserves</i>		
- Investeringsreserve RP, dekking kredieten		11.205			
- investeringsreserve KW, dekking kredieten		3.500			
- Investeringsreserve KW, vrijval tbv exploitatie	18.982	18.982			
Totaal	60.315	75.187	Totaal	18.778	33.655
Saldo	41.537	41.532			

Programma 2 - Ontwikkeling

Programma Ontwikkelingen	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Lasten					
Planvorming & gebiedsontwikkeling	183.800	188.000	188.000	188.000	-
Marketing & productontwikkeling	15.000	15.300	15.300	15.300	-
Totaal lasten	198.800	203.300	203.300	203.300	-
Baten					
Planvorming & gebiedsontwikkeling	-	-	-	-	-
Marketing & productontwikkeling	-	-	-	-	-
Totaal baten	-	-	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	(198.800)	(203.300)	(203.300)	(203.300)	-
Kredieten					
Lasten kredieten	510.481	-	3.851.537	409.956	3.441.581 V
Baten kredieten (bijdragen derden)	287.431	-	1.044.823	3.000	1.041.823 N
Saldo kredieten	(223.050)	-	(2.806.714)	(406.956)	2.399.758 V
Totaal saldo van baten en lasten	(421.850)	(203.300)	(3.010.014)	(610.256)	2.399.758 V
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves					
Toevoeging reserves	761.280	-	426.322	426.322	-
Onttrekking reserves	983.971	-	3.233.036	834.973	2.398.063 N
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	222.691	-	2.806.714	408.651	2.398.063 N
Gerealiseerd resultaat	(199.159)	(203.300)	(203.300)	(201.605)	1.695 V

De baten en lasten komen overeen met de daarvoor begrote bedragen. De kosten betreffende kredieten worden grotendeels gedekt door de onttrekking aan reserves.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de programmaverantwoording.

Incidentele baten			Incidentele lasten		
Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging
Kredieten			Kredieten		
- Bijdragen derden, zie tabel kredieten in programmaverantwoording	3.000	1.044.823	- Diverse kredieten, zie tabel in programmaverantwoording programma 2	409.956	3.851.537
- Dekking ten laste van exploitatie					
- Geactiveerd - Voorzieningen met maatschappelijk nut					
Onttrekkingen aan reserves			Toevoegingen aan reserves		
- Investeringsreserve RP, dekking kredieten		656.635	- Investeringsreserve RP	426.322	426.322
- Investeringsreserve KW, dekking kredieten	366.000	1.708.793			
- Algemene reserve GA, dekking kredieten	13.854	231.124			
- Investeringsreserve GA, dekking kredieten	28.797	37.000			
- Reserve kwaliteitsimpuls Krimpenerwaard		173.162			
- Reserve afschrijvingen	426.322	426.322			
Totaal	837.973	4.277.859	Totaal	836.278	4.277.859
Saldo	1.695				

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Lasten					
Deelnemersbijdrage	-	-	-	-	-
Overige structurele lasten	423	6.500	6.500	309	6.191 V
Totaal lasten	423	6.500	6.500	309	6.191 V
Baten					
Deelnemersbijdrage	1.346.445	1.377.300	1.377.300	1.377.300	-
Overige structurele baten	1.827.426	1.827.426	1.869.276	1.869.274	2 N
Totaal baten	3.173.871	3.204.726	3.246.576	3.246.574	2 N
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.173.448	3.198.226	3.240.076	3.246.265	6.189 V
Kredieten					
Lasten kredieten	-	-	-	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	-	-	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	3.173.448	3.198.226	3.240.076	3.246.265	6.189 V
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves					
Toevoeging reserves	208.810	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	(208.810)	-	-	-	-
Geactualiseerd resultaat	2.964.638	3.198.226	3.240.076	3.246.265	6.189 V

Het voordelig verschil van ruim € 6.189 ten opzichte van de begroting betreft met name het niet benutten van het budget voor Onvoorzien.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de programmaverantwoording.

Incidentele baten			Incidentele lasten		
Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging
<i>Kredieten</i>			<i>Kredieten</i>		
<i>Onttrekkingen aan reserves</i>			<i>Toevoegingen aan reserves</i>		
			- Algemene reserve, begroting + wijziging		
Totaal	0	0	Totaal	0	0
Saldo					

Overzicht Overhead

Overhead	Rekening 2018	Primitieve begroting 2019	Begroting na wijziging 2019	Rekening 2019	Resultaat
Lasten					
Bestuurlijke aangelegenheden	375.753	396.100	406.100	385.175	20.925 V
Totaal lasten	375.753	396.100	406.100	385.175	20.925 V
Baten					
Bestuurlijke aangelegenheden	-	-	-	-	-
Totaal baten	-	-	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	(375.753)	(396.100)	(406.100)	(385.175)	20.925 V
Kredieten					
Lasten kredieten	12.420	10.000	500	500	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	(12.420)	(10.000)	(500)	(500)	-
Totaal saldo van baten en lasten	(388.173)	(406.100)	(406.600)	(385.675)	20.925 V
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves					
Toevoeging reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking reserves	12.420	10.000	500	500	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	12.420	10.000	500	500	-
Gerealiseerd resultaat	(375.753)	(396.100)	(406.100)	(385.175)	20.925 V

Het saldo is € 20.925 lager dan geraamd met name veroorzaakt door lagere lasten op het budget bestuurskosten.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de programmaverantwoording.

Incidentele baten			Incidentele lasten		
Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging	Omschrijving	Realisatie 2019	Begroting 2019 na wijziging
Kredieten			Kredieten		
-			- Diverse kredieten, zie tabel in programmaverantwoording programma 1	500	500
Onttrekkingen aan reserves			Toevoegingen aan reserves		
- Investeringsreserve RP, dekking kredieten	500	500	-		
Totaal	500	500	Totaal	500	500
Saldo					

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Toevoegingen reserves	Raming mutaties reserves begrotingsjaar na wijziging		Realisatie mutaties reserves begrotingsjaar	
	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel	Lasten (toevoeging reserve)	Waarvan structureel
Omschrijving programma				
Programma Beheer, onderhoud en exploitatie	0		0	
Programma Ontwikkeling	426.322		426.322	
Algemene dekkingsmiddelen	0		0	
Overhead	0		0	
Totaal	426.322	0	426.322	0

Onttrekkingen reserves	Raming mutaties reserves begrotingsjaar na wijziging		Realisatie mutaties reserves begrotingsjaar	
	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel	Baten (onttrekking reserve)	Waarvan structureel
Omschrijving programma				
Programma Beheer, onderhoud en exploitatie	33.687	18.982	18.982	18.982
Programma Ontwikkeling	3.233.036		834.973	
Algemene dekkingsmiddelen	0		0	
Overhead	500		500	
Totaal	3.267.223	18.982	854.455	18.982

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op Staatsbosbeheer van toepassing zijnde regelgeving.

In 2019 is op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomsten en mandaatregeling, dhr. Thijsen, directeur Staatsbosbeheer, topfunctionaris volgens de WNT. Hij is in loondienst bij Staatsbosbeheer.

De in onderstaande tabellen opgenomen bezoldigingen (kosten) zijn niet als zodanig in rekening gebracht bij het Natuur- en Recreatieschap. De inzet (dienstverlening) valt namelijk onder de samenwerkingsovereenkomst met het Natuur- en Recreatieschap en de hiermee samenhangende kosten zijn conform de begroting 2019 in rekening gebracht bij het Natuur- en Recreatieschap (fixed-price).

Het bezoldigingsmaximum in 2019 is € 194.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1a. Leidinggevende topfunctionaris met dienstbetrekking:

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2019	
bedragen x € 1	S. Thijsen
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01 tm 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	190.010
Beloningen betaalbaar op termijn	22.044
<i>Subtotaal</i>	<i>212.054</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging	212.054
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Overgangregeling
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2018	
bedragen x € 1	S. Thijsen
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01-01 tm 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	197.410
Beloningen betaalbaar op termijn	20.663
<i>Subtotaal</i>	<i>218.073</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000
Totale bezoldiging	218.073

Op de bezoldiging van de heer S. Thijsen is het overgangsrecht op basis van artikel 7.3 WNT van toepassing. Daarin is opgenomen dat vanaf 01 januari 2019 een stapsgewijze afbouw zal plaatsvinden tot maximaal 100 % van het bezoldigingsmaximum op 1 januari 2022.

Behalve de heer S. Thijsen zijn er geen topfunctionarissen conform de WNT met dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2019 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens) of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

1b. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Dhr. C. A. Oskam	voorzitter
Dhr. R. Smits	AB lid
Dhr. T. van Vugt	Plv. voorzitter
Mevr. K. Jaarsma	DB lid
Dhr. J. Janson	AB lid
Mevr. C.J.M. Schippers	DB lid
Dhr. J. Vente	Penning-meester
Dhr. L. de Wit	AB lid
Mevr. G. Atzema	AB lid
Mevr. H. Niezen	AB lid
Dhr. J. Janson	AB lid

In de kolom "duur van het dienstverband" is de duur van het bestuurslidmaatschap vermeld.

De genoemde vergoedingen zijn over 2019 zijn nihil en liggen dus onder de daarvoor gestelde wettelijke grens van € 194.000,-.

Samenstelling van het bestuur in het verslagjaar

Leden Dagelijks Bestuur

Naam	Gemeente / organisatie	Functie
Dhr. C.A. Oskam	Bodegraven-Reeuwijk	Voorzitter
Dhr. T. van Vught	Gouda	Waarnemend Voorzitter
Dhr. J. Vente	Krimpenerwaard	Penningmeester
Mevr. C.J.M. Schippers	Waddinxveen	
Mevr. K. Jaarsma	Krimpen aan den IJssel	

Leden Algemeen Bestuur

Gemeente	Naam
Krimpen aan den IJssel	Mevr. K. Jaarsma
	Dhr. J. Janson
Waddinxveen	Mevr. C.J.M. Schippers
	Mevr. G. Atzema
Bodegraven-Reeuwijk	Dhr. C.A. Oskam
	Dhr. R. Smits
Krimpenerwaard	Dhr. L. de Wit
	Dhr. J. Vente
Gouda	Dhr. T. van Vught
	Mevr. H. Niezen

5.6 Verdeling naar taakvelden

Verdeling taakvelden	lasten 2019	baten 2019	saldo 2019
0.4 - Overhead	385.175	-	385.175-
0.5 - Treasury	309	-	309-
0.8 - Overige baten en lasten	426.322	854.455	428.133
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.381.690	2.361.308	1.020.382-
0.11 - Resultaat van de rekening baten en lasten	-	1.377.300	1.377.300
Totaaltelling lasten en baten	4.193.496	4.593.062	399.567

Aan het bestuur van
Groenalliantie Midden-Holland en omstreken

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Bijster 39
Postbus 3814
4800 DV Breda

T: +31 (0)76 525 00 00
F: +31 (0)76 525 00 50

breda@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Groenalliantie Midden-Holland en omstreken te Schiedam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van Groenalliantie Midden-Holland en omstreken op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling zelf, zoals vastgelegd in het normenkader rechtmatigheid 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. het overzicht van baten en lasten over 2019;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het normenkader rechtmatigheid 2019 dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 16 december 2019 en het controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'. Wij zijn onafhankelijk van Groenalliantie Midden-Holland en omstreken zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 41.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoel in artikel 3 Bado.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de bestuurlijke samenvatting, leeswijzer, programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van het algemeen en dagelijks bestuur voor de jaarrekening**

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid 2019.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het normenkader rechtmatigheid 2019, het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen.

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 25 juni 2020
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend,

drs. R. Opendorp RA